

Amerikalılar Avrupada Her Dakika Bütün Dünyayı Kana Boyayacak Bir Harbin Kopmasını Bekliyorlar

Cenupta da taarruz başladı!

Habeşistan yediden yetmişe kadar bütün eli silâh tutanları askere çağırdı

13 ler Habeş işini konuşmak üzere bugün Cenevrede toplanıyorlar, büyük devletler arasındaki ihtilâflar yüzünden komite büyük müşküllerle karşılaşacak

ITALYANLAR:

Bütün Habeşistanı istilâ edeceğiz, diyorlar

HABEŞLER:

Mağlup olmadıkları ve olmayacakları iddiasındalar

INGILIZLER:

Tekrar harekete geçtiler, Harbin derhal durdurulmasını istiyorlar

Londra, 7 (Hususi) — İtalyan Habeş harbinin bugünkü şekli ve bu harbin neticesi hakkındaki kanaatleri üç esasla hülâsa ediyor:

1 — İtalyanların kararı

Bu mütalea şöyle anlatılabilir: İtalyan orduları imparatorun ordusunu mahvetmişlerdir. İtalya bundan böyle alabildiğine arazi işgal edecek ve hiç bir engel ile karşılaşmayacaktır.

İtalyan ordusu bundan sonra bütün Habeşistanı istilâyı istihdaf eden bir plân takip edecektir.

Mareşal Badoglio da gazetecilere bu yolda beyanatta bulunmuş ve yakında bu plân tatbikatının görüleceğini söylemiştir.

Fransızca Ouvre gazetesinin istihbarına göre, İtalya, işgal ettiği yerleri ilhak etmek, asıl Habeşlerle meskûn olan Amharayı imparatorun resmî hâkimiyeti altında bırakarak Adisababaya bir İtalyan vali göndermek ve malî, iktisadî meseleleri mütehassıslara vermek, Habeşistanın geride kalan kısmını İtalya himayesi altına almak istemektedir. Bu suretle asıl Habeşistan manda, gerisi himaye altında bulunacaktır.

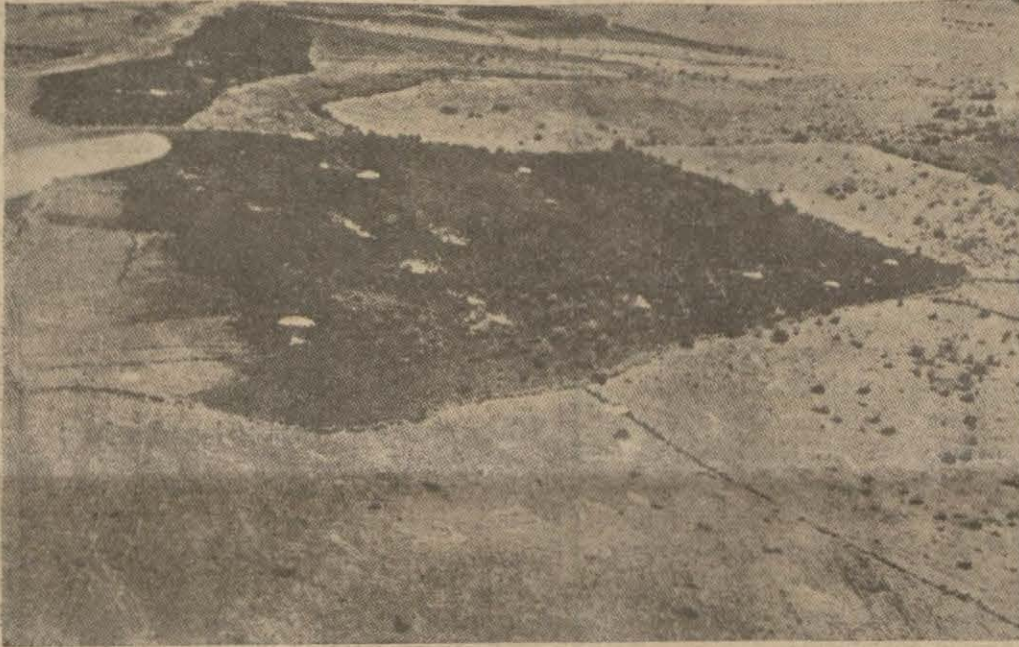
Habeşlere göre vaziyet

2 — İtalyanların bu düşüncelerine mukabil Habeş imparatoru henüz mağlup olmadığını ve sonuna kadar dövüşeceğini, müteceviz İtalyanları memleketinden kovacağını söylemektedir.

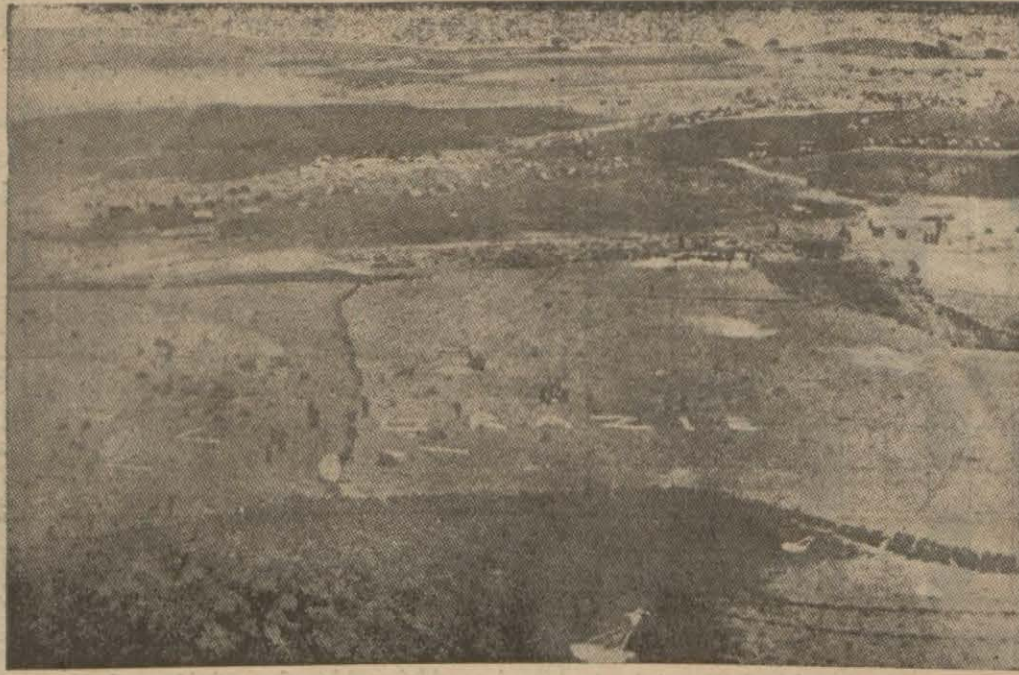
İmparator bunun için Milletler Cemiyetinin müessir yardımını istiyor

[Devamı 11 inci yüzde]

YİYECEK İSTERİZ!

Şimal cephesinde ilerlerken motörlü vastaların işleyemeyeceği arazinin araya girmesi yüzünden geri ile muvasalalarını kaybeden İtalyan küt'aları kendilerini havadan takip eden İtalyan tayyarelerine vaziyetlerini bildirmek üzere yere kireçle ve büyük mikyasta «yiyecek isteriz!» kelimelerini yazmışlardır.

Tayyareler geri dönerek yiyecek yüklemişler ve bunları küçük paraşütlerle küt'aların bulunduğu mahalle atmışlardır. Bunun üzerine «yiyecek isteriz» kelimesinin yerine gene kireçle «teşekkür ederiz» ibaresi yazılmıştır. Resimde bu da görülmektedir.

Boğazlar meselesi Ve İngiltere

Londra, 7 (A.A.) — Avam Kamarasında bir suale cevap veren E-den demiştir ki: «Çanakkalede tekrar istihkâmlar yapmak hususunda Türk hükümetinden resmî bir tebliğat gelmemiş ise de, Türkiye hariçiyeye vekili hükümetinin bu meseleyi herhangi bir münasip zamanda mevzu bahis etmek arzusunda bulunduğunu bildirmiştir..»

Arap birliğine Doğru adımlar

Bağdat, 7 (Hususi) — Irak ile Suudi Arabistan arasında aktolunan karşılıklı yardım paketi neşrolundu.

[Devamı 11 inci yüzde]

İspanya parlamentosu reiscümhuru iskat etti

Madrid 7 (Hususi) — Parlâmento cumur reisi Zamorayı 258 reyle Cümhur reishğinden iskat etmiştir. Cümhur Reisi vekili, riyaset vazifelerini ifa edecek, yeni bir cümhur röisi seçilecektir.

Amerikalılara göre birkaç saat içinde tahakkuk edebilecek üç müthiş ihtimal

- 1- Fransız - Alman harbi
- 2- İngiliz - İtalyan harbi
- 3- Rus - Japon harbi

Fransa İngiltereden ümidi kestiği anda Almanyanın üzerine saldırarak, İngiltere, Tana gölü civarına mütemadiyen asker yığıyor, vaziyet eskisinden tehlikeli, Japonya 200 milyon yenlik silâh alıyor.

Nevyork 8 (Hususi) — Amerikanın en tanınmış siyasî muharrirleri «Avrupada her dakika bütün dünyayı kana boyayacak bir harp beklenebilir» diyorlar. Amerika bu vaziyet karşısında kendini korumak ve menfaatlerini siyanet etmek mecburiyetindedir. Maruf siyasî muharrirlerden Mister Hill bugün verdiği bir konferansta Avrupayı temelinden sarsan ve her lâhza tehdit eden meseleleri şöyle anlatmıştır:

[Devamı 11 inci yüzde]

Karaköy cinayetinin içyüzü anlaşıldı

Pehlivan Hüseyin, Merzukadan 1000 lira istemiş ve bu talep aralarını açmış

Cinayetın bir zabıta romanını andıran safhaları

Uzunköprülü Hüseyin pehlivanın, Karaköyde bir mahallebici dükkânında, metresi Merzukayı tabanca ile vurduğunu bütün tafsilâtiyle yazmıştık.

Mahallebici dükkânında, tatlı yerine kurşun yiyen biçare Merzuka, şimdi Sen Jorj hastanesinde tatlı hatıralarını sayıklamakta, ve bir türlü kendine gelememektedir.

Tabancasını cebine verleştirirken kazara yaralanan pehlivan Hüseyin de, Beyoğlu Zükür hastanesinde, yarım kalan cezasını çekmeye hazırlanmakta, ve gittikçe iyileşmektedir.

Fakat kendisine mühimce bir ameliyat yapıldığı için, ifadesinin alınması bir kaç gün sonraya bırakılmıştır.

Dün, bu işin tahkikine memur ettiğimiz arkadaşlar, cinayetın aydınlanmadık tek noktasını bırakmamış gibidirler.

İtina ve dikkatle tasfiye ve tasnif ettiğimiz haberlerden anlaşılacaktır ki, bu cinayetın, bir zabıta romanı kadar merak uyandıracı safhaları vardır.

Merzuka kimdir?

Merzukanın asıl adı Hacerdir. (44) yaşında bir kadındır.

Tokatlıyanın arkasında «Top çekenler» sokağında bir evi, ve bankada 5500 lira parası vardır.

Parça parça kiraya verdiği evinin bir katında kendisi oturmaktadır.

Söylendiğine göre, bugün alelade bir pansiyon manzarası arzeden bu ev, bir müddet evvel, neş'eli âlemleri bol bir yermiş.

Çünkü «muhabbet» düşkünü bir kadın olan Merzuka, evinin kapısını, anlaşmış çiftlere daima açık bulundurmuş.

Orada güzel saatler geçiren çiftler de, Merzukanın müsahabasını ve misafirperverliğini karşılıksız bırakmazlarmış.

Hesabını eyi bilen Merzuka da bu sayede, kendisini ele minnet etmeden geçindirecek kadar dünyalık sahibi olmuş.

Fakat onun bu misafirperverliğini hoş görmeyen zabitanın tadsız bir ziyareti, evin neş'esini kaçırmış.

[Devamı 11 inci yüzde]

Facianın kahramanı ve kendisini tanıyanlar

Hüseyin pehlivan (ortada) güreş arkadaşlarıyla beraber

Çoban Mehmet, arkadaşımıza, Hüseyin hakkında bildiklerini anlatıyor

Merzukanın arkadaşı İhsan

SON DAKİKA

Berlin 8 (Hususi) — General Graziyani Habeşistanın şimdiye kadar mağlûbiyete uğramayan son ordusu Ras Nasibu ordusuna karşı taarruza geçmiştir. Sassabaneh mevkiî bombardıman edilmiştir.

Hergün

Yakın Şarkta Neler Oluyor?

Bütün dünyanın gözleri Avrupa işlerine çevrildi. Bu arada Yakın Şarkta bizi Avrupa meseleleri derecesinde hattâ belki de ondan fazla âlâkadar eden mühim hâdiseler oluyor.

Habeş harbi ile beraber Mısırda, Filistin ve Suriyede kıyâmlar, isyanlar, grevler oldu. Bu memleketlerin ekseriyeti istiklâl davasına kalkıştı. Bir müddettir, bu isyanlar durmuş gibidir. Fakat ne oluyor niçin birdenbire oralarda sükûn avdet etmiş gibi görünüyor?

Suriyede, Fransız hükümeti evvelâ isyanı şiddetle bastırmak istedi. Silâha müracaat etti. Âsilerin üzerine silâh sıkırdı. Fakat şiddetin fayda vermeyeceğini görünce siyasetini değiştirdi. Suriye milliyetperverleriyle bir muahede müzakeresine girişmeğe karar verdi. Suriye milliyetperverleri bu müzakereler için Parise bir heyet gönderdiler. Şimdi Pariste İngiltere - Irak münasebetine benzer yeni bir tarz bulmak için müzakere ile meşguldürler.

Fransa Avrupa meselesiyle meşgulken bir de Suriye ile uğraşmak istemediği için, Suriye milliyetperverlerinin hemen bütün taleplerini kabule mütemayil görünmektedir. Zaten Fransanın Suriyedeki âlâkası dört beş yüz memuruna orada maişet temin etmek ve bazı mamul eşyasına pazar bulmaktan ibarettir. Buna mukabil de Suriye onu mütemadiyen rahatsız edecek hâdiselerle doludur. İngilterenin İraka verdiği istiklâl benzer bir şekilde Fransanın da Suriyeye istiklâl vermesi zamanı gelmiştir.

Filistinde

İngiltere Filistin için yeni bir teşkilât esasine kanunu hazırlamıştır. Şimdiye kadar Filistin bir İngiliz komiseri tarafından idare edilirdi. Şimdiden sonra bir konsey tarafından idare edilecektir. Bu konseyde müseviller Araplar nüfusları nisbetinde mümessil bulundurulacaktır. Yahudiler bu hal şekliinden memnun görünmüyorlar. Çünkü akalliyette kalmaktan korkuyorlar. İngiltere şimdi iki tarafı da memnun edecek bir hal sureti aramakla meşguldür.

Mısırda

İngiltere, Mısır isyanlarını ancak yeni bir ittifak muahedesi akdini vadetmek suretiyle bastırabilmişti. Bu vadini yerine getirmek için derhal ihzârî müzakerelere girişilmiştir.

İngiltere ittifak aktedebilmek için iki şartın kabulünde ısrar ediyordu. Sudandaki hâkimiyetinin devamı ve Mısırda İngiliz askerinin bulunması. Mısırlılar birinci şartta itiraz etmiyorlardı. Fakat Mısırda asker bulundurulmasını istemiyorlardı.

Şimdi İngiltere, Mısır harbiye nezaretiyle birlikte çalışmak üzere, Kahirede bir askeri heyet bulundurulmasını teklif etmektedir. Mısırlıların da bu teklifi kabul edecekleri zannedilmektedir.

Binaenaleyh er geç Mısırda İngiltere arasında bir ittifak muahedesi aktedilecektir.

İşte yakın Şark milletlerinin son zamanlardaki vaziyeti bu suretle hulâsa edilebilir. Görülüyor ki, ne Suriye, ne Mısır, ne de Filistin henüz hakiki istiklâllerine kavuşmaktan çok uzaktırlar. Elde etmek istedikleri netice, eskisine nisbetle bu yolda bir adım sayılabilir. Fakat bu hal suretleri, ne Suriye, ne Mısır, ne de Filistin için son hal çâresi sayılamaz.

Özgül sözler:

HAYAT NEDİR?

Hayat ıstırapla dolu bir uykudur.

Pertev Paşa

Hayat bir rüyadır.

Calderon

Hayat bir merdivendir.

Sir Richard Burton

Hayat bir çıkmaktır.

Vachel Lindsay

Hayat bir oktur.

Henry Von Dyke

Hayat bir roldür.

John Gay

Hayat bir faciadır.

Swift

Hayat bir dumandır.

W. E. Henby

Resimli Makale

Bu resim hayvanat müzesinde karesinde yaşayan maymunları seyreden halkı göstermektedir. Maksat seyredenlerle edilenler arasında bir mukayese yapmaktır.

Aradan binlerce yıl geçmiş olmasına rağmen insanların çoğu henüz maymunluk devresinden çıkamamışlardır. Bunlarda yüzlerde ve vücutlardaki benzeş belki azalmış, fakat dimağlar arasındaki nisbet olduğu gibi kalmıştır.

İnsanı maymunlardan ayıran mümeyyiz vasıf dimağ inkişafıdır. Okumayan, fikri olmayan, yalnız insiyaklarıyla yaşayan insanların maymunlardan ne farkları vardır. Bu gibiler maymun gibi mukallit, maymun gibi basit, maymun gibi iptidaidir. Maymunluktan kurtulmak için dimağın inkişafını temin etmek, insiyaklardan ziyade fikirlerle harekete muktedir olmak gerektir.

SÖZ ARASINDA

Amerikalılar

Zencileri

Niçin sevmeyizler

Milyonlarca zenciyi âzad eden Amerikalılar olduğu halde zenciler için hüriyet mefhumunun ne olduğunu anlamayan yine onlardır.

Bir çoklarının sâfiyetle inandıkları bir rivayete nazaran zencilerin beyazlara esir olmasının ve siyah ırkın aşağı bir ırk olmasının sebebi şudur:

Şeytan da Allaha rekabet etmek isteyerek insan yaratmak istemiş, fakat onun yarattığı insan siyah olmuş, yıkayıp beyazlatmak için Jurden nehrine götürmüş, zenciyi byazlatmak istemeyen sular Allahın emriyle çekilmiş. Şeytan fena halde kızmış ve o hırsıyla zencinin burnuna bir yumruk aşkedererek yasılmış, zenci şeytana bunun üzerine karşı gelmiş. O da kızarak siyahının saçlarını karıştırmış. Ve bu suretle arabin başı kıvrık olmuş. Bilâhare de onu kendi haline bırakıp gitmiş. Zencinin halini gören beyazlar, şeytan yapısına acımışlar ve zavallı yanlarına alarak esir gibi kullanmışlar.

Araba Çeken köpekler

Holanda, Belçika ve Fransanın şimalinde, sütçüler, arabalarını köpeklere çekirtmektedirler. Son günlerde, himayei hayvanat cemiyeti Lâhey'de aktettiği bir kongrede, köpeklerin, cer hayvanı olarak istimal edilmelerinin men'ini lâzım gelen hükümetlerden istemeğe karar vermiştir.

Filme Çekilen Reiscümhur!

Eski Lehistan cumhur reisi ve dünya'nın en meşhur piyanistlerinden Paderevski, önümüzdeki temmuz ayı zarfında İngilteredeki Buckinghamshire stüdyosunda sesli film ile bir konser verecektir.

Paderevski eylem 75 yaşındadır. Ve ilk konserlerine bundan yarım asır evvel Londrada başlamıştı. İki sene evvel de Amerikadaki radyo istasyonlarından biri her gün yarım saat mikrofon önünde çalması için kendisine ayda 190,000 frank teklif etmişti. Bakalım, bu sefer İngilizlerden kaç para alacak?

HERGÜN BİR FIKRA

Meydan bulamamıştır!

Bundan otuz, kırk yıl evvel, Yenica-mide, tuhaflardan bir kuşcu Mustafa efendi vardı. En nadide kuşlar bu adamın dükkânında bulunur ve meraklılar hep oradan alış veriş ederlerdi.

Günün birinde, Babiâlinin kalbur üstüne gelen ricalinden, fevkalâde geveze, çenesi düşük bir zat, Mustafa efendinin dükkânına gelip, bir hayli para sayarak bir papağan satın alır.

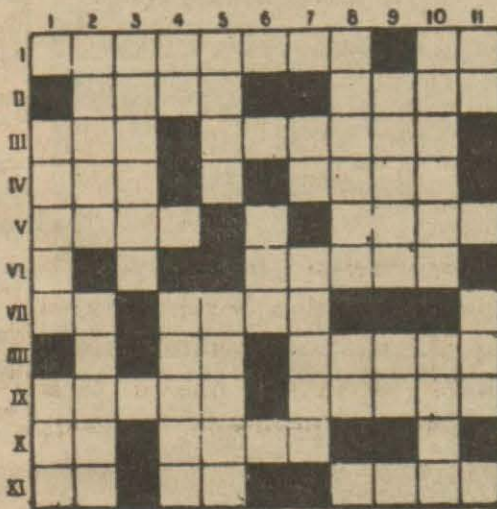
Arası bir ay geçer. Aynı zat yine gelir ve Mustafa efendiye çıkarır:

— Bana bak! Senin bana geçen ay sattığın papağan, nafile! Bana onu ne diye o kadar ballandıra ballandıra methettin? Haniya bülbül gibi konuşuyordu? Avuç dolusu da, benden, para aldın. Allahtan korkmadın mı? O gün bugündür, vallahilâzım ağzımı açıp ta tek kelime söylemedi..

Diyince, Mustafa efendi sözünü keser ve:

— A efendim! der; eğer sen devlet-hanende de böyle çok lâf ediyorsan, hayvan meydan bulamamıştır. Ondan konuşmamış olacak!

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Baştan geçen, bir S ilâvesiyle demir lekesi olur. 2 — Titreme, yaramaz. 3 — Çarpma, bir kadın ismi. 4 — Ata, üzüm verir. 5 — Buğday tarlası, halk o-peretinden bir artist. 6 — Son harfinden evvel bir Y ilâvesiyle haydut olur. 7 — Sâi, beyit. 8 — Yemek, rakkamlar. 9 — Fazlalaşık, «ufaklı» nın eşi. 10 — Bir L ilâvesiyle iptidai sandal olur, yük. 11 — Sicim, yama, hayret.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Havas, isyancı. 2 — Dişinin ak-

Dünyanın

En şık

Diplomatı kimdir?

Şüphe yok ki Eden'dir diyeceksiniz fakat hayırlı. Londranın kibar salonlarından birinde, münhasıran bayanlar arasında bir müsabaka açmışlar. Burada birinciliği Von Ribbentrop büyük bir ekseriyetle kazanmış Eden çok farkla ikinci gelmiş.

Demek oluyor ki Ribbentropdaki muvaffakiyet âmillerinin birisi de, kadınlara hoş görünmek imiş.

Kauçuktan mamul çekiçleri

Avrupanın bir takım Sanayi merkezlerinde kauçuktan mamul çekiçler kullanılmaktadır. Ve bu çekiçler de gitgide tammüm etmektedir.

Rivayete nazaran bunların faydası şudur: Evvelâ vurdukları cismi hırpalamıyorlar, saniyen gürültü yapmıyorlar...

Kış sporlarının kundura masrafı

Fransada 300,000 kış sporu yapan varmış, bunlar senede 300,000 çift kış sporuna mahsus kundura sarfederlermiş ve 300,000 çift kış sporu kundurası ise 37,500,000 frank edermiş.

1 — Bir içki. 3 — Kaşa sürülür. 4 — Zevce, temel. 5 — Büyük anne, merkebin şeddelisi. 6 — İlimin eşi. 7 — Bir P ilâvesiyle kabza olur, ortak. 8 — Kömürün olmamış, hayâ.. 9 — Pinti, rabbit edatı. 10 — Meşhur bir kanal, ne sıcak, ne soğuk. 11 — San'atin Türkçesi, istifham edatı.

Dünkü Bulmacanın Halli:

Soldan sağa:

1 — Hıfzıssıhha. 2 — Salâ, azak. 3 — Arık, vasi. 4 — Macar, men'. 5 — Patrdı. 6 — Zayıf. 7 — Ce, aks, af. 8 — Azar, at, es. 9 — Ma, Antalya. 10 — İn, bac, zizi. 11 — Yastık, o.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Sam, Acami. 2 — Harap, ezan. 3 — İlca. 4 — Fakat, araba. 5 — Rızık, nas. 6 — İfa, rasat. 7 — Diş, tazi. 8 — Sav, ifa, lik. 9 — İzam, feyz. 10 — Hasat, sai. 11 — Akin, iş, o.

Sözün Kıyası

Kulak misafiri.
Göz misafiri..

E. Ekrem-Talu

Esken bir «Tanrı misafiri» vardı. Vakitsiz gelir, teklifsizce yerleşir, geldiği evin düzenini altüst, sahiplerini tedirgin eder, misafirperverliğin adını fazilet koyanlara lânet okuttururdu.

Bir yandan buhran, öbür yandan da sosyete hayatımızda hâsıl olan inkılâp bu türüsünden bizi kurtardı. Lâkin insanı bunun kadar ve belki de bundan ziyade sınırlendiren kulak ve göz misafirinden kurtulamadık. Meselâ bir, iki ahbabımızla birlikte vapurda, tramvayda gidiyor ve yahut ki bir gazinoda oturuyor, sohbet ediyorsunuz. Ya kınınızda bir yer işgal eden yabancı adam bakışlarını dudaklarınıza diker, kıymetli bir muallimin dersini takip eden gönüllü bir talebe dikkati ile, tek kelime kaçırmıyarak sizi dinler. Ağzınızdan bir nükte çıktı mı? en önce güler.. savurduğunuz bir hikmetin en birinci musaddiki odur.. başını sallar, içini çeker.. hattâ, hattâ bazan lâkir duya bile karışıp kâh bir itirazda bulunur, kâh bir misal getirir, kâh takdir ve tahsin eder. Onun bu müdahalesine ehemmiyet vermezseniz kızmaz, pişkindir. Sinirlenirsiniz, bunu hissedersiniz ama, gene kulağınızı sizden ayırmaz. Dayak yoksuludur; fakat karşıdakilerin terbiyesine güvenir. Ve sizin efendiliğiniz, kibarlığınız, nezaketiniz, kulak misafirininki bu kötü huyunu ilâhihaye teşvik eder.

Göz misafiri ise ekseriya, gene böyle umumî yerlerde, gazetenize musallâttır. Omuzunuzun üstünden, ense nizin dibinden, gözlerinizi elinizdeki gazeteye uzatır. Bazan soğan, sarmısak, rakı kokan nefesini yüzünüze üf-füre üfure, okuduğunuz satırları üşenmeden takip eder. İster meraklı bir haber, ister bir hikâye, isterse hattâ ilân sayfası olsun. Maksat, âlâka uyandıran bir mevzuu kaçırma değil, fena bir huyu tatmin etmektir.

Göz misafiri de kulak misafiri gibi, insanları iz'âç için yaratılmış, kara sinek, tahta kurusu, pire, tatarcık, eşek arısı nev'inden birer mahlûkturlar.

Ne fayda ki o adlarını saydığım haşaratın kafalarını ezebilir, fakat ötekilerin hakkından gilemez, şerhlerin den kurtulamazsınız!

E. Ekrem-Talu

Biliyor Musunuz?

1 — Fransanın meşhur Lejiondonör nişanı ne vakit ihdas edilmiştir.

2 — İstırap çekmekten korkan, korusunun ıstırabını esasen çekmeye başlamıştır, cümlesini kim söylemiştir?

3 — İlia Dirjabinin akibeti ne olmuştu?

4 — Müslümanlıkta, peygamberi takip eden ilk altı halifenin hayatlarında yekdiğerine tamamen benzeyen nokta nedir?

5 — Umumî tarihte 30 mayıs 1431 tarihi size neyi hatırlatır?

(Cevaplar yarın)

★

(Dünkü suallerin cevapları)

1 — Falkland adaları 12,000 kilometre kare, nüfusu 2500 dür. Bu adaları 1592 yılında bir İngiliz kaptanı bulmuş, sonra bir İngiliz harp gemisi İngiltere namına teslim almıştır. Maamafih dağlık bir halde bulunan bu adaların en küçüğünde bir Arjantin karakolu bulunduğu için Arjantin hükümeti bu adaların hepsinin kendisine ait olduğunu iddia etmektedir. Hattâ bu adalar namına bir de pul çıkarmıştır. İki devlet arasında muhabere devam etmektedir. Büyük muharebede bir Alman filosu ile bir İngiliz filosu bu adaların yakınında harbetmişlerdi.

2 — Tokyo şehrinin nüfusu sayfiyelerinki ile birlikte (5,110'000) dir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sivas belediyesi şehirdeki kasap dükkânlarını sıhhi bir hale koymağa karar vermiş. Bu karar mucibince kasap dükkânlarının cephesi camekânlı olacak, etlerin muhafaza edildiği bir tel kafesle ayrılacak, dükkânın zemini beton, duvarları gayrikabili

nüfuz ve mücellâ olacak, tezgâh mermer veya çini ile kaplanacaktır. Ayrıca dükkân içinde su tesisatı bulunacaktır.

Halbuki İstanbuldaki kasap dükkânlarında etler meydanında asılır, tezgâhlar ahşaptır, dükkân içinde su tesisatı yoktur. Hulâsa kayıtların hiç birisine riayet edilmez.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Küçük Antantın Kararı Kat'î

Macaristanı da Trianon muahedesi feshedecek bir örneğe müsaade edilmeyecek, Avusturyaya verilen nota müşterek bir hareketin başlangıcı sayılıyor

Viyana, 7 (A.A.) — Avusturya da mecburî askerliğin iadesine karşı küçük antant devletlerinin müşterek protestolarında, Milletler Cemiyetinin, 17 nisan 1935 tarihinde Almanya, Versay muahedesi askerî hükümlerini feshettiği zaman, bu kabil tek taraflı hareketleri takbih eylediğini hatırlatmaktadır.

Protesto, küçük antant devletlerinin kendi menfaatlerini korumak için her türlü tedbir almak hakkını muhafaza eylediklerini ifade ile hitam bulmaktadır.

Avusturya başvekilliği, Avusturya hükümetinin bu protestoyu mü-

nakaşa etmek niyetinde olmadığını bildiren bir beyanname neşretmiştir. Bunda deniyor ki:

«Yeni askerî kanun uzun uzadıya düşünüldükten sonra neşredilmiştir. Bu kanun Avusturya milletinin hayatî ihtiyaçlarından ve Avusturyanın varlığını korumak endişesinden mühlendir.»

Trianon Muahedesi

Bükreş, 7 (A.A.) — Siyasî mahafil, küçük antant devletlerinin Macaristanın da Trianon muahedesinin askerî ahkâmını feshetmeğe sevkedecek bir örnek teşkiline cevaz vermeme azminde bulunduk-

larını söylüyorlar

Aynı mahafilin ifadesine göre, küçük antantın vermiş olduğu protesto notası, daha ziyade bu teşekkülün emniyetini temine mâtufl müşterek bir hareketin başlangıcı demektir.

Paris, 7 (A.A.) — Fransız dış bakanı Flanden bu sabah Romanya dış bakanı Tituleskoyu kabul ederek kendisiyle bir buçuk saat görüşmüştür.

Müzakerenin esasını Avusturya da mecburî askerliğin yeniden tesisi ve bu hareketin muhtemel netayici teşkil eylemiştir.

Dobrucada 32 Bulgar propagandacısı yakalandı

Bükreş, 7 (A.A.) — Dobrucada Golebina şehrinde zabita, kendisine güya sporcu bir mahiyet izafe eden bir teşekkülün otuz iki azasını birden tevkif etmiştir. Bu adamlar, memleketlerinin Bulgaristana ilhakı yolunda çalışmaktan suçludurlar. Bunların buldukları binada Bulgar akalliyeti gençlerine hitap eden propaganda ve saiki de ele geçirilmiştir.

Görülmemiş bir kasırga

Amerikada (500) kişi öldü. 3200 ev yıkıldı, binlerce yaralı var

Vaşington, 7 (A.A.) — Amerika Kızılhaçı tarafından bildirildiğine göre cenup eyaletlerindeki son kasırga da beş yüzden fazla insan ölmüş ve 2500 kişi ağır surette yaralanmıştır. 3200 ev de yıkılmıştır. Şimdiye kadar

429 ceset bulunmuştur.

Garajlarda, kiliselerde ve mekteplerde Kızılhaç teşkilâtı tarafından tedavi altına alınmıştır. Maddî zararlar on milyon dolardan fazla tahmin edilmektedir.

Izmir sahil Sıhhiye binası Gece yandı

Izmir, 7 (Telefonla) — Gece salon gümrüğü yanındaki sahil sıhhiye binasında yangın çıkmıştır. Hava rüzgârlı olduğundan ateş sür'atle genişlemiştir. İtfaiye deniz üzerinde bulunan binada yangını söndürmek için bir çok zorluklarla karşılaşmış, iki itfaiye memuru tehlike geçirmiştir.

Resmî evrak defterler kurtarılmıştır.

Yangının banyo dairesinde yakılan ateşten çıktığı anlaşılmıştır.

Yunanistanın dış siyasası

Atina, 7 (A.A.) — Dış siyasa işlerinin müzakeresine tahsis edilen siyasî şefler konferansı sonunda başbakan Demircis, aşağıdaki beyanatta bulunmuştur.

«Bütün siyasî partiler şefleri ile hükümet arasında, dış siyasının her noktasında tam bir noktai nazar beraberliği tezahür etmiş ve bu meselelerin tetkik ve mütaleası vazifesi hükümete verilmiştir.»

Siyasî partiler şefleri konferansı, millî müdafaa meselelerini tetkik etmek üzere, 20 nisanda yeniden toplanacaktır.

T. Rüştü Aras Parti grubunda İzahat verdi

Ankara, 7 (Hususî) — Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras bu sabah geldi. Vekâlet ileri gelenleri tarafından karşılandı.

Tevfik Rüştü Aras öğleden sonra toplanan parti grubunda bulundu. Bakanın son Avrupa seyahati ve temasları etrafında parti grubunda izahat verdiği anlaşılmaktadır.

Ankara, 7 (A.A.) — C. H. Partisi Kamutay grubu idare heyeti başkanlığından:

C. H. Partisi Kamutay grubu bugün öğleden sonra Dr. Cemal Tunca'nın başkanlığında toplandı.

Dışişleri Bakanı Dr. Tevfik Rüştü Aras genel siyasal durum hakkında partiyeye izahat verdi.

Balıkçılık Bankası teşkil ediliyor

Ankara, 7 (Hususî) — Balıkçılık mütehasısı Lisner bu akşam İstanbulla gitmiştir. Mütehasıs hareketinden evvel hazırladığı balıkçılık projesi hakkında bakanlığa izahat vermiştir.

Hazırlanan projeye göre balıkçılık işleriyle uğraşmak üzere bir banka teşkil edilecektir.

Bir vapurda 9 kişi öldü

Singapur, 7 (A.A.) — Thesen adındaki Felemenk vapurunun kazasını patlamış, tayfadan dokuz kişi ölmüştür.

Izmir-Salihli Treni yoldan Çıktı

Makinistin soğuk kanlılığı sayesinde yolculara bir şey olmadı

Izmir, 7 (Telefonla) — Bu akşam Salihliye gitmek üzere hareket eden yolcu treni büyük bir tehlike atlattır. Kaza şöyle olmuştur:

Hattın Salhane ile Bayraklı istasyonları arasındaki kısmında tamirat yapıldığından ötede beride demir parçaları bulunuyordu. Katarın yaklaştığı sıralarda amele hat üzerinde bulunan parçaları toplamağa vakit bulamamıştır. Bu yüzden yolcularla dolu olan tren parçalara çarpmış ve ani bir sarsıntı ile yoldan çıkmıştır.

Yolcuların büyük bir heyecana kapılmalarına rağmen makinist son derece soğuk kanlılıkla hareket etmiş ve bu suretle muhtemel büyük bir faciyanın önüne geçmiştir.

Dış Mogolistan meselesi

Çin hükümeti Sovyetleri protesto etti

Nankin, 7 (A.A.) — Çin hükümeti, 1924 tarihli Çin - Sovyet muahedesine istinaden Sovyet Rusya ile dış Mogolistan arasında aktolunan karşılıklı yardım paktını Moskova hükümeti nezdinde protesto etmiştir. 1924 muahedesiyle Sovyet hükümeti dış Mogolistanın Çin'in bir cüz'ü olduğunu tasdik etmektedir.

Çin hükümeti karşılıklı yardım paktını 1924 muahedesi ve Çin'in dış Mogolistan üzerindeki hukuku hükümlerini muhil addetmekte ve bu paktı asla tanımayacağını bildirmektedir.

Karısını öldüren mahkûm oldu

Izmir, 7 (Hususî) — Değirmendere civarında yörük çadırlarında kardası Bekirle karısı Elifi gayri meşru bir vaziyette yakalayıp öldüren Osmanın muhakemesi bugün neticelenmiştir.

Osman altı aya mahkûm olmuştur. Erkânîharbiyeler arasında konuşmalar

Paris, 7 (A.A.) — Echo de Paris gazetesinin bildirdiğine göre, 15 nisanda başlayacak olan erkânî harbiyeler arasındaki konuşmalarda Fransayı general Schweissgut temsil edecektir.

SULH PLÂNI

Cenevrede Fransız plânının münasip zamanda yapılmadığı kanaati var

Cenevre, 7 (Hususî) — Avrupa'nın en belli başlı siyaset ve devlet adamları, Cenevreye geliyorlar. Milletler Cemiyeti konseyi reisi ve Avusturyalı mürahhası Mister Stanley Bruce Londradan Mister Edenle birlikte hareket etmiştir. Lord Halifaks perşembeye bekleniyor. Fransanın cevabı ile sulh plânı İngiltere hükümetine verildi. İngiltere kabinesi plânı tetkike başlamıştır.

Lord Halifaks, İngiltere hükümetinin talimatını alarak Lokarno konferansına iştirak edecektir. Yarı 13 lerin toplantısından sonra M. Madariaganın Romaya gidip gitmeyeceği anlaşılmaktadır.

Cenevrede hüküm süren kanaate göre Paris sulh plânı, tavsiyeye değer olmakla beraber münasip bir zamanda yapılmamıştır.

Anlaşıldığına göre Milletler Cemiyeti konseyi Fransız ve Alman plânlarını Fransız intihabatından sonra müzakere edecektir.

Macar Başbakanı düello etti

Ne Gömböş, ne de hasmı yaralanmamıştır

Peşte, 7 (A.A.) — Gömböş ve Eckhardt bu sabah saat 10 da tabanca ile düello etmişler, ne biri, ne de öteki yaralanmamışlardır.

Düellonun sebebi, Gömböşün, millî müdafaa encümeni toplantısında Eckhardtta söylediği nâhoş bazı sözlerdir. Eckhardt bu sözlerden alınmış ve Gömböşü düelloya çağırmıştır.

Meclis reisi Stranyawsky, Gömböşe şahitlik etmiştir.

Türk-Alman ticaret müzakerelerine başlandı

Ankara, 7 (A.A.) — Türkiye - Almanya ticaret muahedesi müzakeresine memur iki taraf delegeleri bugün saat 16,30 da dış işleri bakanlığı konferans salonunda ilk toplantılarını yapmışlardır.

İki taraf ticaret münasebatının inkişaf ve takviyesini istihdaf etmekte olan müzakerelere başlanmasından dolayı duydukları memnuniyeti izhar etmişlerdir.

Bundan sonra müzakerat mevzuunu teşkil edecek olan meseleler üzerinde umumî bir noktai nazar teatisinde bulunulmuş ve celseye nihayet verilmiştir.

Siyaset ALEMİNDE

Balkan birliği tam zamanında tedbirlerini alıyor

Bütün milletlerin, âdeta elbirliğiyle denecek bir beraberlik halinde silâhlanmaya savaşmaları, kabul etmek lâzımdır ki, harp isteğinden doğan bir netice değildir. Belki gafil avlanmaktan hasıl olmuş bir korkunun mahsulüdür. İster mütakavi olsun, ister iki taraflı; harpten sonra harıl harıl vücuda getirilmelerine şahit olduğumuz misakları da, aynı endişenin mevludu addedebiliriz. Maamafih bunların içinde, taarruzî mahiyette olanlar da bulunabilir. Fakat, bizim de dahil olduğumuz Balkan misakı, muhakkak ki, bu ikinci fasileden değildir. Bu misakın bir faydası da şimdiye kadar bir nifak kaynağı sanılan Balkanların, bir sulh ve müsalemet ocağı olabileceğini ispat etmesi olmuştur. Bundan başka, Avrupa'nın şu karışık vaziyetinde, Balkan statükosunun muhafazası, yine bu misak sayesinde mümkün olmaktadır.

Birliğe dahil milletlerin birbirlerine, şu ya bu tehlike ihtimali karşısında almaları muhtemel vaziyetlere dair sordukları sualler, ilerisi için daha şimdiden tedbirli davranmak istemelerinin bir delilidir. Bu münasebetle Yunanistana sorulan suale, komşu ve dost milletin «misaka sadık» bulunduğuna dair verdiği cevap, alâkadarları ne derece memnun etse yemindir. Yunan cevabının asıl metnini görmemiş olmakla beraber bu cevabın «Balkanlar harici vaziyetler müstesna» gibi bir kayıtlı kayıtlandırılmış olmasındaki manâyı anlamak bir parça güçtür.

Balkan birliği, elbette ki Balkanları alâkadar eden bir teşekküldür. Bu teşekkülün, kendi menfaatlerini korumak isterken diğer başka menfaatlere de dayanması, bazan, icabı maslahat olabilir. Bu takdirde, Yunanistan, birliğe karşı taahhütlü bulunduğu vazifeleri nasıl yerine getirmek istemeyebilir? Vaziyeti, meselâ, iktisadî bir misalle ifade edip diyebiliriz ki Balkan devletlerinin beherini, meselâ birer kartel farzedelim. Bunlar, menfaat icabı birbirlerine yaklaşarak birer ünyon hasil edebilirler. Amma bu ünyonların müesses bulunduğları yerler ve faaliyet sahaları birleriyle hiç münasebettar bulunmayabilir. Demek oluyor ki, Yunanistana atfolunan «kayıtlı cevap» yanlış bir yayıntı mahsulüdür.

Ve böyle bir mukabele, siyasî anlayış yüksek olan komşu Yunanistandan beklenemez. Balkan birliği, Balkan devletlerinin yüksek menfaatleri neyi icap ediyorsa, o şekilde hareket etmektedir. Bunun güzel bir delili, daha şimdiden, rüzgâr gelecek bütün delikleri tıkamaya matuf tedbirleri almakta bulunmasıdır. —Selim Ragıp

Sicil Müdürlüğü

Kamutaya yeni bir kanun lâiyhası verildi

Ankara, 7 (Hususî) — Başbakanlıkta bir sicil müdürlüğü teşkiline dair lâiyha Kamutaya gelmiştir. Lâiyhaya göre, bütün vekâlet ve dairelerin göndercekleri siciller bu müdürlükte tasnif edilecek ve saklanacaktır.

Başbakanlık memurlarıyla mülga sadaret memurlarının sicil işleri de bu dairede görülecektir.

İtalyanlar İngilizleri nasıl görüyorlar: Akdenizde İngiltere.

ŞEHİR HABERLERİ

Bostancıda Satılan etler

Bir kişi belediye etini müsadere ettiği için müddeiumumiliğe başvurdu

Belediye Bostancı köprüsünün Kadıköy cihetine ikame ettiği memurlar vasıtasıyla Bostancıdan alınarak şehir sınırları içine geçirilen etleri - muayene için mezbahaya göndermek maksadıyla - müsadere ettiriyordu.

Üsküdar müddeiumumiliği Bostancıda ucuz satılan bu etlerin de Pendik belediyesi mezbahasında kesildiğini ve baytarlar tarafından muayene edildiğini nazarı dikkate alarak belediyenin bu hareketini doğru bulmamış, menetmiş ve belediyeden o vakte kadar kaç kişinin eti müsadere edildiğini, bunların muayene neticelerini, muayeneden sonra sahiplerine iade olunup olunmadığını sormuştur.

Belediye bu müdahale üzerine etleri müsadere etmekten vazgeçmişti. Fakat iki gündenberi tekrar etleri müsadereye başlamıştır.

Dün etleri müsadere edilenlerden biri istida ile müddeiumumiliğe müracaat ederek bir dava açmıştır. İstida muameleye konulmuştur. Müddeiumumilik belediyeden bu zatın müsadere edilen etinin ne olduğunu, etin müsadere edildiği zaman zabıt varakası tutulup tutulmadığını sormuştur. Müddeiumumilik vaziyeti tetkik etmektedir.

Eski soyadları da Tescil Ettirilecek

Soyadı alma işinde bazı tereddütler hâsıl olmaktadır. Bir çok Anadolu Türklerin ve ekser hıristiyanların kanunun tatbikinden evvelki nüfus tezkerelerinde soyadları yazılıdır. Bunları tekrar beyanname verip bu soy adlarını yeniden tescil ettirmeleri lâzım gelmektedir.

Bir çok kimseler bu noktada tereddüt ettikleri için şimdiye kadar bu işi yaptırmamışlardır.

Soyadı alma müddeti 2 temmuzda bitecektir. Onun için bu kabil vatan daşlardan İstanbulda bulunanlar, İstanbul vilâyeti hududu dahilinde bulunan nüfus memurluklarına müracaat ederek kanunun tatbikinden evvel kullandıkları soyadlarını tescil ettirmelidirler.

Öz Türkçe soyadları ihtiyaca kâfi gelmediği için bazı soyadlarının nihayetlerine bir harf ilâve veya eksiltmesiyle mevcut soyadlarının adedi fazlalaştırılmaktadır.

Meselâ (Yazıcı) soyadı alınmış ise bu yazıcı lâkabını başka bir kimse alamıyacaktır. Fakat bu lâkaba birlar ilâvesiyle yazıcılar adını bir başkası alabilecektir.

Bir kaç gündenberi nüfus şubelerinde hümmal bir çalışma başlamıştır. Herkes soyadını tescil ettirmek için nüfus şubelerine müracaat etmektedir.

Uyuşturucu maddeler

Uyuşturucu maddeler inhisarı müdürü Hamza ile sabık müdür Ali Sami ve Ziraat Bankası müdürün müteşekkil bir heyet, Türk - Yugoslav afyon anlaşmasının tatbikati hakkında bazı tetkiklerde bulunmak üzere Mayıs nihayetinde Belgrada gideceklerdir.

Bu tetkikati müteakip, Ali Sami Cenevreye gidecek ve beynelmilel afyon komisyonunda bu seneki afyon istihsalâtımız hakkında izahat verecektir.

Bursa metropolidi

Ankaraya giderek patrikhane için bazı temennilerde bulunmuş

Apuyamatini gazetesinin yazdığına göre, Fener patrikhanesi patrikhane için bazı meselelerin takibi için Bursa metropolidini Ankaraya göndermiştir.

Metropolit Ankarada Riyaseti Cümhur sarayına gitmiş patrikhane nin ve ortodoks kilisesinin Atatürke saygı ve tâzimlerini defteri mahsusuna kaydetmiştir.

Mitropolit İç Bakanlığa gitmiş, bakan tarafından kabulünü rica etmiş, ve uzun müddet bakanın yanında kalarak kiliseye ait bazı meseleler hakkında temennilerde bulunmuştur. İç işleri Bakanı bahsedilen meseleleri tetkik edeceğini bildirmiştir.

Inhisarların içki satışı

Inhisarlar idaresi inhisar mamulâtı içki satışlarının artırılması için bazı tedbirler almaktadır.

Şimdiye kadar küçük bayilerin behemehal en az bir sandık içki almaları ve bu içkiyi almak içinde ya Kabataş deposuna, yahut da büyük bayilere kadar bizzat gitmeleri icap ediyordu.

Bu yüzden de sermayesi ve zamanı müsait olmayan bayiler inhisar mamulâtı içki alıp satmıyorlardı.

Şimdi inhisar idaresi kamyonlar alacak, diğer müskirat âmilleri gibi kamyonlar dükkân dükkân dolaşacak, her dükkâncıya istediği kadar içki bırakacaktır.

Bu usulün Beyoğlu cihetine tatbikine başlanılmıştır. Hazirandan itibaren de bütün İstanbulda tatbik edilecektir.

Cevdet meydanda yok

Zingal şirketi muhasebecisi iken zimmetine para geçirmekten suçlu Cevdet tahliye edilmiş, fakat müddeiumumiliğin itirazı üzerine tekrar tevkif kararı verilmişti. Cevdet tahliye edilirken dayısını kefil göstermişti.

Buna rağmen bir haftadanberi bütün araştırmalar boşa gitmiş, Cevdet yakalanamamıştır. Kendisinin İstanbulda başka bir yere gittiği zannedilmektedir. Dayısı da bütün ısrarlara rağmen Cevdetin nerede bulunduğunu bilmediğini iddia etmektedir.

Cevdetin bir kaç güne kadar yakalanacağı umulmaktadır.

Hayrat hademesinin maaşları

Şimdiye kadar Evkaf idaresi tarafından hayrat hademesine mart maaşları tevzi edilememiştir. Bunun sebebi geçenki büyük fırtına Evkafa bir hayli masarif açtırmış olmasıdır. Hayrat hademesinin mart aylıklarının verilmesine başlanılmıştır. Yakında evkaf memurlarının nisan maaşları da verilecektir.

Yeni maarif müdür muavini

İstanbul maarif müdür muavinliğine 40 lira maaşla İsparta maarif müdürü Neş'etin tayin edildiği vilâyete bildirilmiştir.

Evkafta toplantı

Dün Evkaf müdüriyetinde Beyoğlu ve Kadıköy Evkaf müdürlerinin de iştirakiyle bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantı da üç Evkaf müdürlüğü memur ve müstahdemleri arasında icap eden bazı nakillerin yapılması üzerinde müzakereler cereyan etmiş, kararlar verilmiştir.

Taksi saatleri

Taksi saatlerinin muayenesine devam edilmektedir. Şimdiye kadar 103 saat muayene edilmiş, bunlardan 8 tanesi bozuk çıkmıştır.

Evvelki gün muayene edilen 21 saat 20 si damgalanmıştır.

Telefon Şirketinin satın Alınması

Mukaveleyi imzalyacak murahhas geldi, Ankaraya gitti

Eski Telefon Şirketinin hükûmete devir ve teslimi mukavelesini imza edecek olan şirket mümessili Buvayyo dün sabah Paristen şehrimize gelmiş ve akşam treniyle Ankaraya gitmiştir.

Hükûmetle şirket bütün hususat hakkında mutabık kaldıklarından mukavelelerin bir hafta içinde imzalanacağına muhakkak nazariyle bakılmaktadır.

Spor davası başka güne kaldı

Dün sabah, Cumhuriyet gazetesi muharrirlerinden Ahmet İhsanla Tan muharrirlerinden Felek Burhanın birbirleri aleyhine açtıkları hakaret davasına bakılmıştır. Mahkemeye Ahmet İhsanla vekili gelmiştir. Felek Burhan gripten muztarip olduğuna dair bir rapor gönderdiğinden mahkemeye gelmemiştir. Geçen celsede celbine lüzum görülen Etem İzzet de dün gelmediğinden zorla getirilmesine karar verilmiş ve mahkeme başka bir güne bırakılmıştır.

Belediyenin Gümrük hissesi

Ele geçen para 27,445 liradan ibaret

935 malî yılı üçüncü üç aylık yüzde on gümrük payından belediyemizin hissesine isabet eden miktarı gösterir cetvel Dahiliye Vekâletinden vilâyete bildirilmiştir. Bu cetvelde göre İstanbul belediyesinin payına düşen para 153,971 lira 18 kuruşken 95 bin lira avansa, 31,226 lira 11 kuruş da yüzde 5 bütçeye kesilmiş ve belediyeye nakten 27,445 lira 7 kuruş gönderilmiştir.

Cemal Hüsnü Ankaraya gitti

İstifa eden Bern elçimiz Cemal Hüsnü dün sabah şehrimize gelmiş ve akşam treniyle Ankaraya gitmiştir.

Kalb sektesinden ölüm

Aksrayda Valde camiinde oturan ve uzun çarşıda Akifin dükkânında çiraklık eden 308 doğumlu Sabri dün Beyazıt nahiye merkezi kalem odasında bir işini takip ederken üzerine fenalık gelmiş, düşmüş ölmüştür.

Nöbetçi Eczaneler

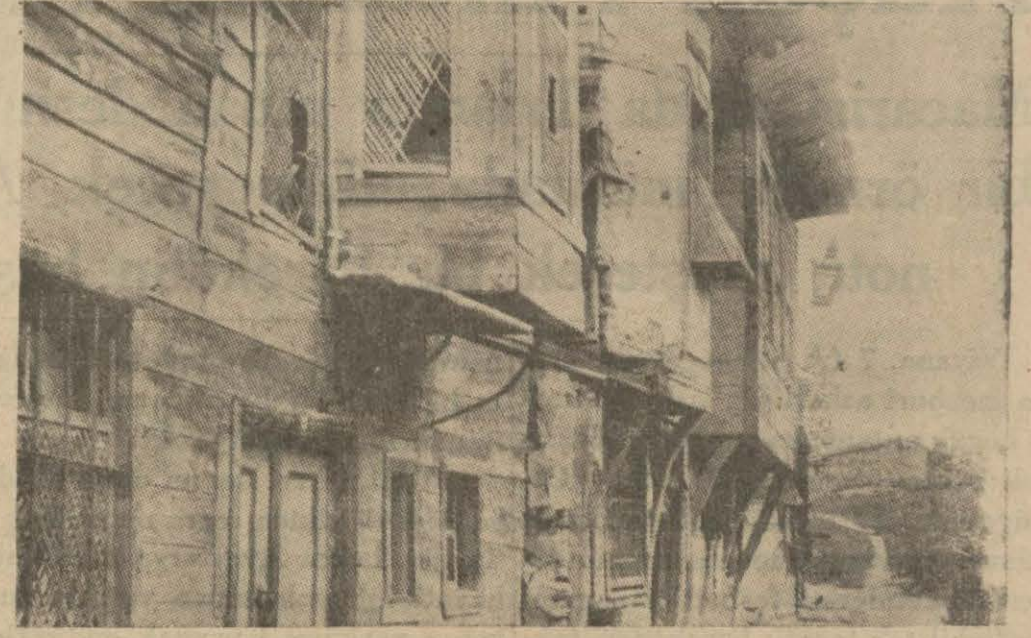
İstanbul cihetindekiler: Aksarayda: (Sarı). Alemdar: (Ali Rıza). Bakırköyünde: (İstapan). Beyazıtta: (Cemil). Eminönünde: (Benashon). Fenerde: (Vitali). Karagümürükte: (M. Fuat). Küçükpazarda: (Yorgi). Samatyada (Erofilos). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebağında: (Üniversite).

Beyoğlu cihetindekiler: Galatada: (Karaköy). Hasköyde: (Yeni Türkiye). Kasımpaşada: (Turan). Sarıyerde (Nuri). Şişlide: (Nargileciyan). Taksimde: (Dellâ Suda, Ertuğrul, S. Baranokyan).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükdada: (Şinasi). Heybelide: (Tanaş). Kadıköyde: (İskele caddesinde büyük Yeldeğirmeninde Üçler), Üsküdar: (Çatşiboyunda Ömer Kanan).

Üsküdar niçin sönüyor?

Bir Üsküdarlının anlattıkları ve imar için sarfedilen gayretler

Bugünkü Üsküdar'dan harab bir manzara

Bir iki gün evvel Üsküdarın gittikçe göçmekte olduğunu kaydetmiştik Üsküdarın kalkınması için hareket ve çalışmalar yok değildir. Fakat bunlar henüz müspet neticeler vermemiştir.

Üsküdar niçin göçüyor, bağı yanık bir Üsküdarlı bunu şöyle anlatıyor:

— Bir zamanlar Üsküdar - Belâdi selâseden olduğu zamanlar - Beyoğlu ve İstanbul gibi mamur bir semti. Hemen hemen bütün hükûmet erkânı Üsküdar cihetinde otururlardı. Köşkerleri, konakları, yalıları vardı. Şehrin en mümtaz sayfiyesi Üsküdar ve Çamlıca idi ve Üsküdar'da tam 90 bin nüfus yerleşmiş bulunuyordu.

Bugün bu nüfus yarı yarıya azalmıştır. Köşkerler, konaklar, yalılar birer harabe haline gelmiştir. Şimdi Üsküdar'da kimse oturmuyor, çünkü artık burada ihtiyacı karşılayacak tesisat yoktur. Nakliye ücretleri pahalı, çocuklar için mektep bulunmuyor.

Bir kadın, bir erkek, üç de çocuktan mürekkep bir aile tasavvur ediniz, erkek ve çocuklar her gün şehre inmek mecburiyetindedir. Bu dört nüfusun gidip gelmesi için günde 88 kuruş vapur parası lâzımdır.

Zehirli gazlar konferansı

Dün saat 15 de Etibba Odasında bir toplantı yapılmıştır. Bütün tanınmış doktorların iştirak ettikleri bu toplantıda Bakırköy belediye baş hekimleri tarafından meslektaşlarına zehirli gazlar ve zehirli gaz maskelerine dair faydalı bir konferans verilmiştir.

Doktor Ekrem konferansında zehirli gaz maskelerinin evsafından, istimalinden, kontrolünden ve süzgeç muayenelerinden bahsetmiş ve tecrübeler yaparak amelî malûmat vermiştir.

Menşe şahadetnamesi

Türkofis başkanlığı bütün şubelere bir tebliğ yaparak; menşe şahadetnamesi alınmaksızın ihraç edilmiş olan mallar için, Türk menş'eli oldukları tetkik edilmek şartıyla, bir defaya mahsus olmak üzere menşe şahadetnamesi verileceğini ve bu husus için Ticaret Odalarına müracaat edilmesi icap ettiğini bildirmiştir.

Nisandan sonra ihraç edilecek malların sevkinden sonra da menşe şahadetnamesi verilmeyecek, bu mallar mutlaka sevkinden evvel şahadetnamesi alınacaktır.

Seher hâlâ bulunamadı

Dört gündenberi ortadan kaybolmuş bulunan portakal tüccarı İbrahim beslemesi Seher dün de bulunamamıştır. Tahminler bu kızın kaçıldığı merkezindedir. Aramalar devam etmektedir. İsticvap edilen gençler serbest bırakılmıştır. Seherin Paşabağ'da bir evde olduğu haber verilmiş, evvelki gece jandarmalar bu evde aramışlar, fakat bir netice elde edememişlerdir.

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Şehir Tiyatrosunda
Bu akşam saat 20 de
TOSUN
Türkçeye çeviren
S Moray

Beyoğlu Fransız Tiyatrosunda
Halk Opereti
Bu akşam 20,45 te
Zozo Dalmasla
FLORYA
Senenin son opereti

Amerikanın en meşhur caz şarkıcısı BING KRISOPY ve en ŞEN en tatlı sarışın YILDIZI MARYON DAVIS
Yüzlerce dasöz - 150 kişilik orkestra - Nefis musiki
Aşk - Zevk - Eğlence - Musiki ve Dans Filmi
HOLIVUT EĞLENİYOR
Fransızca sözlü ve orijinal şarkılı büyük Metro Galdwyn filmi
Yarın akşam **MELEK** Sinemasında

MEMLEKET HABERLERİ

Urfa Vilâyet Ve Belediye Meclisleri Toplantısı

Urfada Fazla Fırınlara Kapatılacak, Ekmek Narhı İndirilecek, Mezbahe Rûsumu Arttırılacak, Odun Satışlarından Resim Alınacak

Urfa vilâyet umumî meclisi azaları

Urfa (Özel) — Umumî Vilâyet Meclisi toplantısında daimî encümen âzalarına Ali Agan, Celâl Nedim, Mustafa Reşit, Seniha Ekrem seçilmişlerdir.

Belediye Meclisinde de 1936 bütçesini tetkik için Celâl Özbek, Şükri Nashî, Ömer Nafi, Emin Mogultay ve Zekiden mürekkep bir bütçe encüme-

ni seçilmiş, tetkike başlanılmıştır.

Belediye Meclisi toplantısını da bâdema odun satışının belediye önündeki sabada yapılması, satışlardan resim alınması, ihtiyaçtan fazla olan fırınların kapatılması, ekmek narhının indirilmesi, mezbahe rûsumunun arttırılması, sulardan alınacak ücret meselesinin bütçe encümenine havalesi kararlaştırılmıştır.

Elektrikle Aydınlanan İlk Türk Şehri

Tarsusun Eski Tesiâtı Şimdi Şehre Kâfi Gelmiyor

Tarsus (Özel) — Türkiyede ilk defa elektrik Tarsusta yapılmış, elektrikle aydınlanan ilk Türk şehri olmuştur. Fakat Tarsusta elektrik tesiatı hâlâ ilk kurulduğu gibi devam etmekte ve 110 volt üzerinden bütün şehre gayrikâfi bir kuvvetle sönük bir tarzda evlere ve sokaklara cereyan verilmektedir.

Belebiye elektrik işine ehemmiyet vermeye başlamıştır. Şehre mükemmel bir cereyan temini için yeni tesiat yapılacaktır. 150 beygir kuvvetinde bir motorle 220 volt üzerinden cereyan verebilecek tesiat yapılmak için üç yer bulunmuş ve mühendislerle bunun birisinin kabulüne projesinin yapılması için emir verilmiştir.

Zencirleme Cinayet

Gaziantep (Özel) Hamamcı Halil namındaki sabıkali ile, arkadaşı Kıpçık Ali bir otomobil ile umumhaneye gitmişler ve civardaki kahveye oturmuşlardır. Kahveci Çerkez Tevfik para sayarken iki sabıkali kendisine satmışlar, ve nihayet tabancalarını çekerek üzerine ateş etmişlerdir. Kurşunlardan birisi Tevfik'in sol böğründen ağır surette yaralanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış, yaralananlar tutulmuş. Yaralanan da, yaralananlar da sabıkalıdır.

Vak'adan iki gün sonra Hamamcı Halilin yeğeni Şiho isimindeki genç hapishaneye dayısına yatak götürürken Halkevi civarında sabıkali gurbundan Kara Saide rastlamış ve Sait te Çerkez Tevfik'in intikamını almak kastile Şihoyu bacağından bıçakla yaralamıştır.

Sivasta Kızılay Kongresi

Sivas (Özel) — Kızılay Kurumu yıllık toplantısını yapmış, yeni idare heyeti başkanlığına Memleket hastanesi operatörü İbrahim, Asbaşkanlığa Şakir, veznedarlığa muallim Kâzım Akdeniz, sekreterliğe Ortamektep Müdürü Behram Altay, muhasebeciliğe Eczacı Şevket seçilmişler ve çalışmaya başlamışlardır.

Antepte Bir Esrarkeşin Cinayeti

Gaziantep (Özel) — Sabıkali esrarkeşlerden Çakmak mahalleli Hasan Hüseyin ile aynı mahalleden Kılıslı İbnunun torunu Mustafa arasında hiç yoktan bir kavga çıkmış, Mustafa Hasan Hüseyini bıçakla karnından yaralayarak öldürmüş ve yetişen polis memurları tarafından yakalanmıştır.

G. Antep Halkevinde Komite Seçimleri

G. Antep (Özel) — Halkevinde komite seçimleri bitmiş ve şu zevat seçilmiştir:

Dil ve Edebiyat başkanlığına lise öğretmeni Zekeriya, üyeliklere okul direktörü Şakir Sabri, lise öğretmenlerinden Nurettin.

Ar şubesi başkanlığına Dr. Nuri Aktaner, üyeliklere öğretmen Ferit ve İhsan.

Gösterit şubesi başkanlığına muharrir Vedat Urfi, üyeliklere öğretmen Sait Gökçe, Doğan Aytac, Melâhat ve Hayri.

Sosyal yardım başkanlığına Dr. Saip Özer, üye ilbay Ali Rızanın eşi Bedia Çevik, vilâyet meclisi azasından Münire Kemal, enspektör Muzaffer Görkem, tüccar M. Kanavatçı.

Spor başkanlığına öğretmen Kemal, üyeliklere Ali Battal, öğretmen Fuat, ziraatçı Muhtar Beyaz.

Halk dersane ve kurslar başkanlığına öğretmen Nuri Gökçe, üyeliklere delege Nafi Erkalç ve Avşe İnci.

Kütüphane ve yayım şubesi başkanlığına Gaziantep gazetesi müdürü Ali Nadir Unler, üyeliklere öğretmen Nedim Alp ve öğretmen Rıza Levent.

Köycülük başkanlığına sağlık direktörü Nafiz, kültür enspektörü Avni, mücadele direktörü Fazlı, öğretmen Ali Rıza ve fen işyanı Adil Görgem.

Müze ve sergiler başkanlığına muhasebihusisiye direktörü Yılmaz, üyeliklere Seyit Sander ve öğretmen Zafir Özhan.

Saylav Ömer Asım Aksey bilfiil işe başlayan komiteleri bir toplantıya çağırarak muvaffakiyetler dilemiştir.

Beş kuruş için

Kızılcahamamda bir adamı vurdular

Kızılcahamam (Özel) — Bağviran köyünden Ali oğlu Kemal aynı köyden Ahmet oğlu Mehmet tarafından ağır surette yaralanmıştır. Kavganın sebebi beş kuruştur. Mehmet, Kemale 20 kuruşa bir ayakkabı tamir ettirmiş, fakat 15 kuruş vermiştir. Kemal daha beş kuruş isteyince de kızmış, Kemali baldırından ve kolundan bıçakla vurmuştur. Kemal tedavi altına alınmış, Mehmet yakalanarak hakkında kanunî takibata başlanılmıştır.

Kadın Nahiye Muhtarı

Sivas (Özel) — Kara çayır nahiyesinde muhtar seçimi yapılmış, muhtarlığa Bayan Kamer seçilmiştir.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Okudun mu gazetelerde, davayı, Hasan Bey?

... Tıpkı bizim buradaki hamamlar gibi, Londrada da bir hamam varmış..

... Oraya giden bir İngiliz sıcağtan hasta olmuş, hamamcıyı dava etmiş!

Hasan Bey — Hamamın sıcağı karşısında o meşhur İngiliz soğuk kanlığı para etmemiş, desen e!

Uzak Şarktaki hâdiselerin içyüzü

“Japonya, İngiltere ile harbetmiye mecburdur!,”

Bir Japon muharriri “Japonyanın bugünkü vaziyeti cihan harbinden evvelki Almanyanın vaziyetidir!,” diyor

— 4 —

Çünkü o sıralarda patlak ve - ren İtalya - Habeş harbi, Jaapon - yaya biraz daha cesaretili, biraz daha sert olmak imkânını vermişti. İngilterenin Habeş işile meşguliyetini fırsat ilen Japonya, onunla her hangi bir anlaşmaya yanaşmadı. Çine yapılacak beynelmîl istikraz esasları üzerinde Japonya ile bir «iş birliği» anyan Leit Rosse, Japonyanın mukabil bazı isteklerle karşılaştı: Japonya Çin üzerinde mutlak bir hakimiyetten başka İngiltere pazarlarında da bazı imtiyazlar istedi.

Bir Adım Daha

Bu görüşmelerden de bir şey çıkmıya - çağını anıyan İngiltere, bir adım daha attı: Ve Çindeki para reformünü meydana getirdi. Bu reformün mahiyeti şu idi: Gütmüş sistemini bırakmak.. Gütmüşü «nasyonalize» etmek, değişmez kâğıt para sistemine dönüş, para forsunun düşürülmesi, Çinin «sterling bloku» na girişi...

Çindeki bu para reformünün İngiltere tarafından yapıldığı bugün artık herkesçe bilinen bir hakikattir.

Para Reformü

Biz burada reformün yapış şekli ve kimin tarafından yapıldığı noktası üzerinde durmayacağız... Yalnız şu kadarnı söyleyelim, ki, para reformünün güttüğü siyasi gayeler, yukarıda işaret ettiğimiz beynelmîl istikrazın güttüğü siyasi gayelerden tamamen farksızdır. Yani beynelmîl kredi gibi bu para reformü de, Çinin vaziyetini kuvvetlendirmekte, dolayısıyla Japonya karşı mukavemetini arttırmaktadır. Gene bu para reformü Japonyanın Çin deki kontrolünü zayıflatmakta, bunun aksine İngilterenin kontrolünü kuvvetlendirmektedir.

Japonlar Para Reformüne Şiddetle Aleyhtar

Japon emperyalistleri para reformüne şiddetle aleyhtarlar; bunun muvaffak olmaması için ellerinden gelen her şeyi yapmaktadırlar. Japonların bu para reformüne verdikleri cevap, şimali Çinin «istiklâl» ini ilân etmek oldu. Bu «istiklâl» veya «muhtariyet» Japonların şimali Çin eyaletlerindeki mevkiilerini tahkim etmekle kalmaz, aynı zamanda oralandaki malî membarların Japonların eline geçmesine de hizmet eder. Serbest kapitali olmayan ve harici kredisi bulunmayan Japonya da bu membarlar sayesinde kendi yeni kolonilerinin ekonomik fethini düşünmektedir. Çindeki para reformünün tatbiki, şimali Çindeki gümüş ihtiyatının vaktinde Nankine nakli, Japonların bu tedbirini suya düşürürebilirdi. Diğer taraftan da şimali Çinin seri bir işgali, para reformüne ve bununla bağlı olarak İngiliz plânlarına öldürücü bir darbe indirebilirdi.. Bir kelime ile şimali Çinde İngiliz siyasetinin gösterdiği bu alâka, orada Japonya ile İngiltere menfaatlerinin açık bir çarpışmasının ifadesidir.

Roller Tamamen Değişti

İngiliz - Japon rekabetinin böyle açığa vurulması, Uzak Şark hâdiselerinin inkişafında yeni ve mühim bir merhaledir. Şimdi artık roller tamamen değişmiş bulunuyordu: Şayet evvelce İngilterenin lâkayt davranışına karşılık Japonyaya karşı muhalif bir cephe alan Amerika idise, şimdi hâdiselerin inkişafı icabı cephenin ilk hattında bulunan İngilteredir. Halbuki buna karşılık Amerika âdetle seyirci bir vaziyet almış bulunuyor.

Çindeki son para reformü Amerikanın da vaziyetini bir kat daha güçleştirmiş, o-

nu da büyük zararlara sokmuştur. Maa - mafih esas itibarile Amerikanın Japonyaya müteveccih bulunan düşmanca hareketi, es - ki keskinliğini hiç te kaybetmiş değildir. Cihan matbuatı, Japonyaya müteveccih bir İngiliz - Amerika anlaşması hakkında her gün yığınla mütenakis haberler nesrediyor. Maamafih şunu da tesbit etmeliyiz, ki, Uzak Şarkta «Japon tehlikesi» ne kadar büyük olursa olsun bugün için Ame - rika - İngiltere rekabeti henüz ehemmiyetini kaybetmiş değildir.

Japonyanın Bugünkü Vaziyeti Cihan Harbinden Evvelki Almanya

Japonya, İngilterenin kendisi için esaslı bir tehlike teşkil etmeye başladığını hissetmiş midir? Hiç şüphe yok, ki evet. Nitekim Japonya bunu her vesile ile açıktan açığa söylemekten bile çekinmiyor. Makaleminizin başında kendisinden bahsettiğimiz Japon bahriye zabıtlarından İsmurinin kitabı bunu bizzat isbat etmiyor mu? Bundan maada Japon matbuatında sık sık buna ait yazılara rastlamak kabildir. Daha geçenlerde Japon siyasetlerinden ve Komin Dö - mey isimindeki mürteci partinin müessislerinden Nakono Seygo, Kayzo mecmuasında «Japonyanın dış siyaseti» hakkında çok dikkate değer bir makale nesretti.

Nakono Seygo, bu makalesinde, Japonyanın gittikçe artın beynelmîl tecridinden, İngiliz - Japon münasebatının fena -laşmasından şikâyet etmekte ve Japonyanın vaziyetini cihan harbi arifesindeki Almanyanın vaziyetine benzetmektedir. Makale, gerek Amerika, gerekse İngiltereye karşı çok düşmanca bir tonla yazılmış bulunuyor. Nakono Seygo bu yazısında di -iyor ki:

«Japonyanın bugünkü vaziyeti, cihan harbinden evvelki Almanya'ya çok benziyor. Bunu gözönünde bulundurmak, daima bunu düşünmek ve ihtiyatlı olmak lâzımdır. Şimdiki Japonyanın vaziyeti ile harpten evvelki Almanyanın vaziyeti arasında bulunan benzerlik iki noktada toplanmaktadır:

1) Cihan harbinden evvelki Almanya gibi Japonyanın da şimdiki düşmanı İngilteredir;

A. Kartal

(Arkası var)

Hâdiseler Karşısında

Mahallebicideki cinayet

— Tabii hâdiselere bir misal söyle! Dediler, söyledim: — Muharrem ayında aşure yemek.. — Şimdi de gayri tabii hâdiselere bir misal söyle! — Onu da söyledim: — Muharrem ayında aşure yerken Hüseyin adlı bir kimsenin tabanca çekip insan öldürmesi!

★

Genç kız bağırarak: — Bay polis, bay polis.. Polis koşacak: — Ne oldu, ne var? — Bu adam beni ölümlle tehdit etti. — Ne dedi? — Mahallebiciye gidelim, dedi.

★

Mahallebicilere tavsiye ederim: Dükkanlarının kapılarına birer kavas koysunlar.. Kavas, dükkâna girmek isteyenlerin üstlerini arasın!

★

Ölümün tathisi olmaz: Mahallebici dükkânında kaymaklı ekmek kadayıfı yerken gelse bile!

★

Bici ile biten üç kelime buldum: Mahallebici Leblebici Güllâbici Dördüncü kelimeyi bulana askol - sun!

İMSET

Uzak Şarkın mukadderatını elinde tutan adam

Yeni Japon Başvekili Hirota kimdir?

Bir taşcının oğlu olan ve bir adada sazlardan örülmüş bir kulübede dünyaya gelen Hirota vaktile çok koyu bir milliyetperverdi

Bir taraftan Uzak Şarkta sulhun selâmeti, diğer taraftan Japon sermayedarlığının ve Japon temel yasasının hayatı, Japonya'nın bugünkü başvekili Koki Hirota'nın eline verilmiş bulunuyor. Hirota Japonya'da ifrata sapan azgın kuvvetlerin dizginini ele alarak Japonya'nın hem iç, hem dış siyasasını mutedil yolda yürütmeye çalışacak.

Bu yüzden Hirota'nın şahsiyeti, siyaseti, düşünceleri, prensipleri bütün dünyaya merak edilen bir mahiyet almış bulunuyor.

Hirota'nın başvekilliğe getirilmesi Japonya'da umumî bir sevinçle karşılandı. Dahilde ordu reisleri, sermayedarlar, milliyetperverler ve haricte cenebiler Hirota'nın iş başına gelmesinden memnun oldular. Bütün Uzak Şark, türlü türlü tehlikelere rağmen rahat nefes aldı.

Sebebi, Hirota'nın kendini her hangi bir fırka, bir mektep veya siyasete maaletemiş olmasındır. Kendisi gerçik büyük muvaffakiyetler kazanmış bir diplomat değildir, fakat büyük hatalar yapmış bir devlet adamı da değildir. Hirota'nın kendisi vaziyetini şu şekilde anlatır: «Siyasî meseleleri hal için, aklı selimden başka kullanacak bir vasıtam yoktur».

Hirota mücadele etmeyi bilen, fakat mağlûp olacağı bir mücadeleden çekinmenin yolunu da bulan bir adamdır. Ona göre mağlûp olmayan bir adam taraftan bulmağa devam eder, mağlûp olan adamın taraftarları ise kendisi ile birlikte yıkılırlar.

Japonya'nın bugünkü başvekili görüşü ve yaşayış bakımından son derece sade bir adamdır. Hayatın bütün güçlükleri onun dayanıklılığı ve soğukkanlı iradesine karşıyarak yenilmiştir. Bu sıfatlar, Japonya'da en büyük hürmeti görür. Fakat bu faziletler menfi mahiyettedir ve Hirota'nın halk üzerinde kazandığı hâkimiyetin sırnı ifadeye kâfi gelmez. Onun asıl kuvveti düşüncelerinde ve kanaatlerindedir. Çünkü Hirota her şeyi doğrultmanın mümkün olduğuna kanidir.

Hirota bir tek sistem veya siyasete inanmaz. Bilâkis bir meseleyi halle muktadir olamadığı takdirde bunu itiraf etmekten çekinmez ve dış meseleleri diplomasi yolile, iç meseleleri kan dökmeğe lüzum göstermiyen ıslahat ile halle muktadir olabileceğine inanır.

Japonya'da herkesin Hirota'dan memnun olmasına sebep budur. Onun selefi Uçidanın siyaseti «dumanlı diplomasi» sayıldığı halde Hirota hiç bir vakit yapmamak için yılmak lüzumunu hissetmemiştir.

Müfrit askerlerin de, müfrit sivillerin de Hirota'yı sevmelerinin sebebi budur.

Hirota, Japonya, Çin, Rusya ve Amerika ile çok iyi anlaşacağına kanidir.

Bugünkü başvekil bir taşcının oğludur. Kendisi, Fukuoka ülkesinin Kyuşu adasında, sazlardan örülme bir tavan altında doğmuştur.

O da, bütün bu ada halkı gibi yabancı düşmanı idi. O da gençliğinde müfrit bir milliyetperverdi. Çünkü o zaman Rusya, Almanya ve Fransa, Japonya'nın Çinden kazandığı Liatong adasını bırakmağa

Hirota iş başında

sevkediyorlardı. Japonya, Çinle yaptığı muharebeden yıpranmış bir halde çıktığı için bu devletlere karşı gelememiş, kendisinden isteneni yapmış, Hirota'nın adası halkı ile harbe iştirak eden bir sürü gençler ednebilere düşman kesilmiş ve ada Japonya'da türriyen gizli cemiyetlerin besiklerinden olmuştu. Dört yıl sonra Japonya'dan esirgenen imtiyazın Rusyaya verilmesi yabancılar karşı hissolunan düşmanlığı kat kat arttırmıştı.

Hirota bu sırada ateşli bir talebe idi. Bugün Japonya'nın en müthiş gizli cemiyeti sayılan siyah ejderhanın reisi Mitsuru Toyama o zamanlar bir müddet için Hirota'nın evinde kalmıştı. Hirota, Toyama ile birlikte çalıştı.

Hirota tahsilini tamamlayıp diplomasi hayatına girmek istediği zaman arkadaşı Toyama'nın reyini sormuş, o da kendisine şu cevabı vermişti:

«Ben hem diplomasiden, hem siyasetten tiksiniyorum. Fakat yabancıların fena tesiri ile savaşmak için bu iki mesleğin birine girebilirsiniz!»

Demiş, bunun üzerine Hirota da Tokyo üniversitesine girerek çalışmış ve hariciyeye girmişti. Hirota, memuriyet hayatında Vaşington, Londra, Felemenk ve nihayet Moskovada bulundu ve bütün görüşü ufkunu açıldı. Onun garp âleminde geçirdiği uzun ömür, milliyetperverliğinin ifratını da giderdi. O kadar ki Hirota Moskovaya elçi tayin olduğu zaman Japonya ile Rusyayı barıştırmak için elinden geleni yaptı. Kendisi bir aralık Rusyada bir suikasta uğramış, fakat bu hâdise üzerinde tesir yapmamış ve özür dileyen Ruslara «bu çeşit teşebbüsler bir memleketi münhasır değildir. Her yerde vuku bulabilir.» demişti.

Hirota Rusyada bulunduğu sırada Rusya ile bir ademi tecavüz paktı imzalamağa taraftar olduğu halde memleketi döndüğü zaman harbiye nazırı Arakinin buna muhalefet ettiğini anlayınca evvelâ hudut işlerini halletmeyi, sonra muahede işini başarmayı ileri sürdü.

Şimdi diplomatların kafalarındaki istifham şudur:

Hirota Japonya'nın hayatında millî bir buhran vücuda getiren müfrit kuvvetleri de uslandırabilecek ve Japonya'nın beynelmil meselelerini halledebilecek mi?

Hayatta bu çeşit imtilanlarla karşılaşan adamlar pek azdır.

Hauptman Nasıl Tanındı?

Doktor Condon anlatıyor

«Bu sefer telefondaki haydutun sesi değişti. Yanında birisiyle konuşuyor, İtalyanca bazı sözler kulağıma geliyordu. Şivesi bir Alman şivesiydi.»

Bundan evvelki kısımların hulâsası
Doktor Condon Lindberg'in çocuğunu çalanları bulmak istiyor. Gazete ile bir mektup neşrediyor ve cevap alıyor. Caniler bu sefer 70 bin dolar istiyorlar. Doktor Condon Lindberg'in evine gidiyor. Geceyi çocuğun kaçırıldığı odada geçiriyor.

Boş beşiğin önünde

Ben derhal boş beşiğin önünde eğildim ve yemin ettim:

«Allahın izniyle bütün gayretimi ve hattâ icap ederse ömrümün son günlerini de çocuğun bulunmasına feda edeceğim.»

İki iğne

Ertesi sabahın sekizinde uyandım, bir taraftan giyinirken, diğer taraftan da odayı gözden geçirmeğe koyuldum. Güzel güneşli bir oda idi. Gayri

Çalınan çocuğun dadısı vak'adan sonra Avrupaya giderken vapurda

ihityarî elim beşikteki yastığa gitti. Ve birden bire madeni bir cisme çarptı. Yorganı kaldırdım. İki kancalı iğne... Bu iğneleri uzun uzun tetkik ettim. Yorganı şilteye tutmuşlardı. Vaziyetlerini tesbit ettikten sonra aklıma bir şeyler geldi. Ve iğneleri oradan çıkararak cebime soktum.

Bundan sonra odayı tetkike koyuldum, kahn halılarının üzerinde, ayak izleri vardı. Bu izlerin muhakkak surette haydutlara ait olması lâzım gelmemle beraber onları takip ettim.

İzler beni doğu tarafındaki pencereye getirdiler. Çerçeve sol el ile yapılmış bir iz vardı. Bu iz öyle bir yerde idi ki, çocuğu çalan haydut onu sağ eline almış bulunursa, pencereden aşağıya inmek için sol elini başka bir yere imkânı yok tutturamazdı.

Oyuncakların manası

Sonra araştırmalara devam edince dolapta yavrunun oyuncaklarını buldum. Tahtadan yapılmış bir fil bir deve, ve bir aslanı karşıma alıp ta yerde tetkik ederken kapı açıldı içeri Lindberg girdi.

72 yaşındaki bir ihtiyarın çocuk oyuncaklarıyla oynadığına hiç taaccüp etmedim.

— Doktor, kahvaltı hazır, dedi.

— Oyuncakları yanıma alabilir miyim.

— Tabii.

Niçin bu tahta oyuncakları yanıma

Pariste çıkan Paris - Soir gazetesi nin Amerika muhabiri Par Lester Toltschko Hauptmanın idamında resmî şahit olarak bizzat hazır bulunmuştur. intibalarını gazetesine şöyle anlatıyor:

Terenton, 4 — Hauptman hakkındaki hüküm nihayet infaz edildi. Adalet yerini buldu sözünü sarfetmeğe dilim varmıyor. Hauptmanı bir an için suçlu olarak telâkki etsek bile, cezasının merhametsizce, ve ağır ağır verilmesi, kendisini, ümitten hüsrana sevk ederek insafsızca ölüme sürüklenmesi de, Amerikaya has garabetlerdendir. Vak'ayı başından sonuna kadar takip ettim. Gözümün önüne bir zenci tarafından bulunan, parça parça olmuş çocuk geldi. Mağdur ane ve babanın elemlerine iştirak ettim. Fleminktondaki muhakeme esnasında, şahitleri dinledim, maznunun kendisi aleyhindeki delilleri çürütmeğe çabalamasına şahit oldum. Fakat bütün bunlar bir insanın aynı suçtan dolayı müteaddit defalar öldürülmesi için kâfi sebep değildir.

Zira, adaletten maksat işkence ve eziyet olmadığı gibi kısas da hiç değildir. Üç ay zarfında Hauptmanın çektiği göz önüne getirilsin, bir adamın hayatını siyanet etmek maksadiyle, ona çekirtilen azap ne ile kabili telifir? Adaletle mi? Hiç zannetmiyorum. Bu derece garip bir adalet, adalet olmaktan çıkar ve ölümü bile telvis eder..

Beşerî vicdan için, adaletin, caniyi, öldürülen zavallı kadar acınmağa değer bir vaziyete çıkarması, ve cezayı da yeni bir katil haline getirmesi ayıptır.

Hauptman kendisine hâkim

İdamı seyredeceğimiz küçük odada küçük bir kapının arkasından ayak sesleri duyduk. Kapı açıldı. Tek bir insanın geçeceği bir geçit.. Evvelâ iki gardiyan içeri giriyorlar. Arkaların da Hauptman onları takip ediyor. Yıkılmış, korkudan ezilmiş bir insan göreceğimi tahmin etmişim. Hayır... Hauptman bir metre önümden geçti, sakindi. Yüzü bembeyazdı. İki günlük bir sakal yüzüne biraz esmerlik veriyordu.

Tabii adımlarla yürüdü. Gardiyanlar kendisini tutmağa lüzum görmüyorlar. İçeriye her hangi alelade bir yere girer gibi girdi. Doğruca iskemleye yürüdü, oturmak için döndü, gardiyanlar kendisini birdenbire iskemleye oturtup derhal elini ayağını bağladılar, cellât o sırada başına miğfer geçiriyordu. Pantolonunun dizleri patlamıştı, derhal dizinden yukarı sıvadı ve ikinci elektrodu yerleştirdiler.

Cellât gayet tabii bir hareketle elini

aldığını anlamadığını gözlerinden okuyunca:

— Böyle bir aslan oyuncağına malik çocuklar yüzde bir ihtimal ile mevcut olabilir. Fakat aynı zamanda böyle bir aslanla böyle bir deveye malik olanlar ancak binde birdir. Ve şu üç oyuncağına birden sahip olanlar ise her halde ço knadirdir.

Lindbergin, oğlunun bu hayvanların ismini nasıl telâffuz ettiğini sordum. O yavrusunun taklidini yaptı. Ben sözüme devam ettim.

— Eğer haydutlara rastgelir de çocuğu görmeye muvaffak olursam, bu oyuncakları önüne sererim ve isimlerini tekrar ettiririm. Ve bu suretle çocuğu çabucak tanıırım. Haydutlar senin oğluna benzeyen başka bir çocuk karşıma çıkararak beni aldatamazlar. Şu kancalı iğneleri de beraber götürüreceğim. Bir haydut karşıma çıkar da bu işi ben yaptım derse.. Çocuğu yaktaktan çıkardıktan sonra yorganı şil-

Hauptman'ın son resimlerinden biri elektrik koluna götürdü. Hafif bir oğultu duyuldu. Miğferin içinden, alından yukarı doğru mavi bir duman çıktı.

Miğfer hafifçe terledi ve donuklaştu. İskemlenin kolunda duran elleri bu esnada kıpırdamadı bile. Cereyan o kadar şiddetli geçti ki ölüp ölmediğini anlayamadık.

Arkasında duran iki papas kısık sesle dualar okuyorlardı.

Artık hiç bir ses duyulmaz oldu. Doktorlar ilerlediler. Miğfer Hauptmanın başından kaldırıldı. Ortahği kızarmış et kokusu istilâ etti. Doktorlar muayene için yanına sokuldular.

Doktorları hükmü

Doktorun biri mahkûmun göz kapaklarını kaldırdı. Kalbini dinledi. Ve sonra.. Hauptmanın öldüğünü resmen bildirdi. Kolları sarkan cesedi, iki kişi, başka basık bir kapıdan çıkarırlarken, biz de içeri girdiğimiz gibi ikişer ikişer dışarı çıkıyorduk.

«Oğlum masumdu..»

Ölüm haberi kendisine verildiği zaman Hauptmanın annesi:

— Masum bir insan nasıl öldürülebilir? diye ağlamağa ve bağırmağa başlamıştı. Hakikat anlaşılınca iş iş-ten geçmiş bulunacak. Bir kaç gün evvel artık kurtuldu sanmıştık.

Hauptman, çalışkan bir çocuğtu, sert değildi. Küçükken bile arkadaşlarının zorlu oyunlarına iştirak etmekten hoşlanmazdı. Amerikaya gittikten sonra muntazaman mektuplar yazarak, annesine, karısına ve çocuğuna dair şefkatini bildirirdi. Ailesini seven bir insan bu cinayeti işleyemez.

Karısı ne diyor?

Hauptmanın karısı ise büyük bir yorgunluk içindedir. Ve etraftan kulağına fısıldanan bir sürü teselli sözlerini işitmiyerek dağınık saç başını iki tarafa sallayıp:

— Rişar, masumdu. Haksızlık oldu, telâfisi imkânsız bir haksızlık oldu! diye inlemektedir.

teye bunlarla iğnelediği için iğneleri tanıyamamazlık edemez. Bu suretle.

— Bu iğneleri nerede gördün diye sorduğum zaman doğru cevap verirse, hakikî haydutla konuştuğumu anlarım.

Parmak izleri

Müteessir kolonelin kolundan tuttum. Beraberce çocuğun odasına gittik penceredeki parmak izlerini gösterdim.

Kahvaltı ettikten sonra Lindberg ile Colonel Brechinridge beni beklemek üzere bir odaya çekildiler.

Bu işte Lindberg ile karısını temsil edebileceğime dair, ikisi tarafından imza edilmiş mektubu aldım. Canilerin söyledikleri şekilde gazeteyle (Parin hazırdır) ibaresi de yazılacak ve Y. F. Condon isimimin ilk harfleri olan Yafsie bu ibarenin altına imza olarak atılacaktı.

(Arkast var)

GÖNÜL İŞLERİ

Sırnaşık Erkeklerden Nasıl kurtulmak Mümkündür?

«Uzaktan uzağa ailece tanıştığımız bir genç var. Sevimsiz, sırnaşık, aptal bir şey. Benimle evlenmek istedi, reddettim. Ailemden istedi. Razi olmadım. Fakat bir türlü arkama bırakmıyor. Beni nerde görse arkama takılıyor, fırsat bulursa yanıma sokuluyor. Herkese de benimle nişanlandığını söylüyor. Çok müşkül vaziyete düşüyorum. Bu

adamı başımdan nasıl defedebilirim?

Nüveyre

.. Sarkıntılık etmek kanunen yasaktır. Bu genci bir defa polise teslim ediniz kâfidir. Ondan sonra bir daha arkana za takılmağa cesaret edemez.

★

Kız kardeşimin nişanlısını bir kaç defadır başka bir kızla görüyorum. Bunu kardeşime çözmek istedim. Kalbini kırılmaktan korktum. Fakat bu halin devamına da gönlüm razı olmuyor. Bu nişanı bozdursam doğru olur mu?

İlhan

Eyi tahkikat yapınız. Gencin beraber bulunduğu kız akrabası olabilir, esli bir arkadaşı olabilir. Acele bir kararlar kardeşinizin hayatını bozmayınız.

TEYZE

ASKERİ BAHİSLER.

Harbin en zehirli silâhı: Menfî propaganda!

Propagandanın bir de müspet şekli vardır. İtalyan - Habeş harbindeki İtalyan propaganda faaliyetini buna misal diye gösterebiliriz

Büyük harpte düşman ordularının ve halkının maneviyatını sarsmak üzere düşman cephesine ve cephe gerilerine tayyareler ve muhtelif vasıtalarla atılan yazılardan iki numune

— 2 —

Nitekim yine Fransızlar büyük harpte Almanların ihdas ettikleri (ekmek vesikası) nın sahtelerini basarak Almanlar tarafına atmışlar ve bunları ele geçirecek olan halkın, istihkaklarından fazla almak suretiyle Almanyanın bir an evvel açığa maruz kalmasını temine çalışmışlardır. Harbin son senesinde Almanlar tekrar Fransızlara mukabele etmeğe çalışmışlar fakat muvaffakiyet gösterememişlerdir. Güya bir Fransız neferi ağzından olduğu manası verilmek istenen şu yazı bunun delilidir: «Hayır! Bu Almanlar yere seremeyeceğiz. İşte hâlâ geçen seneki vaziyette, onların hatları karşısındayız. Bu adamlar tutunmak istedikleri zaman yapacak bir şey yoktur.

Vrdün, Şömen de dam, Şampanya... ve muharebe eden bizler bunu biliyoruz... Artık yeter!.. Ölenler, harap olan yerler yeter artık!.. Siperlerde çürümek istemeyen Fransız neferinin fikri budur!..»

Görülüyor ki bu yazıda propaganda kokusu pek bariz olarak intişar etmektedir. bunu büyük harp içinde Sosyalistleri bile büyük vatanperver kesilen Fransızlardan hiç biri yazamazdı; meğer ki vatan hâni ola!

Binaenaleyh bu yazı Fransız neferinin fikrini ifade etmekteydi. Bu itibarla hiç bir tesiri görülmedi.

Fransız mecmuasındaki yazı büyük harpte Fransız ve Almanların propagandasında faaliyetlerini hikâyeye ettikten sonra bu müthiş manevî silâhın istikbalde, hele işe televizyon da karışsın, ne şekil alacağını sormakla bitiyor. Biz bu yazımızı sona erdirmeden bu bahiste daha bir kaç satır yazmağa faydalı buluyoruz:

Dünkü makalemizde ve yukarıdaki yazımızda bahsettiğimiz propaganda, (menfi) mahiyettedir. Çünkü bunun gayesi düşman tarafın vaziyetini fena göstermek, düşman halkının maneviyatını bu tarzda sarsmaktır. Propagandanın bir de (müspet) şekli vardır ki onun da gayesi gerek kendi halkının maneviyatını kuvvetlendirmek, gerekse dünya efkârı umumiyesini kendi tarafına celbetmek; aynı zamanda düşman maneviyatı üzerine de müessir olmaktadır. Buna misal olarak İtalyan - Habeş harbindeki İtalyan propaganda faaliyetini gösterebiliriz. İtalyanlar en ufak vesilelerle bile (zafer) kazandıklarını ilân eylemek, İtalyan halkına (zafer şenlikleri) yaptırmak suretiyle hem kendi ana vatanlarında maneviyatı takviye etmek, hem de dünya siyaseti ve cihan efkârı umumiyesi üzerinde müessir olmağa ve Habeş maneviyatını sarsmağa çalışmaktadırlar. Hatta bu propagandayı İtalyan ordularının nezdindeki ecnebi muhabirlerin kendi gazetelerine çektikleri telgraf haberleri üzerinde bile sezmek mümkündür. Esasen bu muhabirlere muharebe vaziyetleri hakkındaki malûmatı veren bizzat İtalyan ordusu zabıtları olduğu gibi muhabirlerin, gazetelerine çektikleri telgrafların da İtalyan sansürüne tâbi tutulmakta buldukları şüphesizdir. Binaenaleyh faraza mahreci (Lnodra) olan telgraflar bile, bu bakımdan, daima doğru haber vermekten uzaktırlar.

Her türlü faaliyetlerine rağmen biz İtalyanların (Müspet propaganda) sahasında büyük bir muvaffakiyet gösterdikle-

insan mimarisi

Takma burun, kulak ve çeneler

Doktorlar sinirleri değiştirerek meflûç çehreleri bile iyi etmiye başladılar

Tababet henüz alelade bir nezlenin hakından gelemezken, cerrahî hayli mühim, ve ileri adımlar atmıştır. Hayli ileri tabirini yanlış kullandık, insan mimarisi, aklın alamıyacağı bir tekâmül mertebesine vâsil olmuştur.

Avrupa gazetelerinin verdikleri haberlere göre yalnız estetik cerrahi vasıtaları ile yapılabilmektedir: Yedi yaşında a-nadan kulaksız doğan bir yavruya büyük annesinin kulağı takılabilmektedir. Bir canbaz artist ipten düşerek burnunu kırmış ve yerine bir yenisi yapılmıştır. Ve gene bir amelinin basparmağı kopunca yerine bir yenisi imal edilmiştir.

Bugün İngilterede şöret kazanmış ve estetik ameliyatlar yapan 12 ve Amerika-da da aynı işle meşgul 50 operatör mevcuttur.

Bunlar ilimlerini süratle yaymaktadır. Yakın bir atide plâstik ve estetik cerrahinin bütün dünyayı saracağından asla şüphe etmemelidir. Bir Fransız doktoru bu yakın âtiyi on beş sene olarak görmektedir.

Geçen sene Nevyorkta bu hastanelerden birinde tedavi edilerek evine dönmek üzere olan bir adamla tanıştım. Çehresinde fevkalâde hiç bir şey yoktu. Dizellenen anızların nelerden ibaret olduğunu merak edince, elime bir fotoğraf uzattılar. Bu resim adamcağzın ameliyat olmadan evvelki hali idi. Yüzü kat'iyen tanınmı-yacak gibi idi. Yanık yüzünde ağız ve burun yerine bir kaç delik vardı.

Adam 6 ay evvel bir otomobil kazası-

Bu genç kadının burnuna ne biçim verilecek, yüzündeki eklemeler diğerleriyle birleşinceye kadar yaşayabilmesi için kolu 15 gün alçıda kalacak, sonra burundan kola giden parça kesilecek, kadın güzel burnile ortaya çıkacak

na uğramış, normal bir şekle gelinceye kadar 25 ameliyat geçirmiş... Bu bahtiyar adam kazaya bir kaç sene evvel çarpıla idi, hiç şüphe yok ki insanların gözünden ebediyen kaçmağa karar vermiş, ameleyle mahallî bir Anesthezi yapmış, fazla kan kaybetmesin diye bir de Avernalin şırıngası tatbikinden sonra, yüzünü kuruyunca maske gibi olan bir mayı ile sıvamış, ve sonra o parçayı göğsüne tatbik ederek göğüs-ten lâzım gelen en ve boyda deriyi kesip çıkararak amelinin yüzüne takmış ve uçlarını dikkatle boynuna dikerek adamın müstekreh çehresinde güzel bir delikanlı yüzü vücuda getirmiş.

Burun ameliyatları bilhassa Amerika da geniş bir sahai tatbik bulmuştur. Kemik kırılmışsa, kaburgadaki kırıklar-dan bir tanesi istenilen şekle sokularak buruna takılmaktadır. Mevcut bir buruna istenilen şekli vermek bilhassa çok kolay olmuştur. Bu son ameliye bir saat bile sürmemekte, iz bırakmamaktadır.

Estetik cerrahinin ilerlemesi bir sürü hastahkların da tedavisi çarelerini temin edecektir. Bir taraftan çıkarılan sinirler vücudün başka taraflarına asılanbiliyor. Nitekim son zamanlarda yüzünde felç olan bir adamın sinirleri değiştirilmek suretile bu âzta tamamilen izale edilmiştir. Ve baktaktan alınan âşap dimağın hareketına tamamilen itaate başlamıştır.

Bu genç kadının burnuna ne biçim verilecek, yüzündeki eklemeler diğerleriyle birleşinceye kadar yaşayabilmesi için kolu 15 gün alçıda kalacak, sonra burundan kola giden parça kesilecek, kadın güzel burnile ortaya çıkacak

Bu genç kadının burnuna ne biçim verilecek, yüzündeki eklemeler diğerleriyle birleşinceye kadar yaşayabilmesi için kolu 15 gün alçıda kalacak, sonra burundan kola giden parça kesilecek, kadın güzel burnile ortaya çıkacak

Bu genç kadının burnuna ne biçim verilecek, yüzündeki eklemeler diğerleriyle birleşinceye kadar yaşayabilmesi için kolu 15 gün alçıda kalacak, sonra burundan kola giden parça kesilecek, kadın güzel burnile ortaya çıkacak

Tarihten sayfalar:

Padişah deli İbrahim'in önünde bir münakaşa

Fazlı paşa padişahın emrile memleketin felâkete sürüklendiğini sadrazamın yanında da tekrardan çekinmemiştir. Fakat yine o padişah münakaşasının sonunda doğruyu söyleyen Fazlı paşanın hapsini irade ediyordu

Sultan İbrahim Osmanlı tahtına oturduğu zaman yirmi beş yaşında idi. Padişah olmadan evvel kendisine bakan doktorlar onda akıl hastalığı olduğunu görmüşler, tamamen iyileşmesi imkânsızlığını görünce hastalığın şiddetlenmemesine çalışmışlardı. Dördüncü Muradın saltanatının sonlarında şehzadelerden ikisini öldürdükten sonra onun da vücudünü kaldırmaya teşebbüs etmesi kendisini ziyadesile ürküttü. Hastalığının ziyadeleşmesinene sebep oldu.

İbrahim bu vaziyette padişah olunca Valde Sultan idareyi ele aldı. Valde Sultan bir taraftan hükümet işleriyle, diğer taraftan oğlunun tedavisiyle uğraşıyordu. Bununla beraber hekimlerin bütün gayretleri boşa gidiyor, iç sıkıntısına bir türlü çare bulunamıyordu.

Doktorlardan ümit kesilince üfürükçülere baş vuruldu. Cinci hocanın saraya çatmasının sebebi bu idi.

Cinci hoca nefesinin keskinliğinden ziyade cerbeze ve talâkati ile şöret bulmuştu. Griptir ki ilk nefesi hasta üzerinde iyi bir tesir yaptı. Sultan İbrahim o geceyi rahat geçirdi. Artık başta Valde Sultan olmak üzere herkesin, bütün saray mensuplarının yüzü gülüyor, bu muvaffakiyet, Cinciyi ikbal-den ikbale koşturuyordu.

Sultan İbrahim halinde biraz iyilik görünce saltanat işleriyle meşgul olmaya başladı. Ancak zamanı karışık olduğu için bu hal âsabi üzerinde tesir yapıyor, bozuk âsapla yaptığı işler, ve verdiği emirlerle işleri büsbütün karıştırıyordu. O zamanda sıhhatli adamlar yok değildi. Memleketin iyiliğini isteyen pek çok adamlar vardı. Fakat o gibilerin sözleri tesirsiz kalıyordu. Müsahip Damat Fazlı Paşa da onlardan biri idi. Fazlı Paşa Rumeli muhafazasına gönderilen askerle birlikte gitmiş, o vazife dolayısıyla memleketin dertleriyle karşı karşıya gelmişti. İşini bitirip İstanbul'a dönünce keyfiyeti padişaha bildirmeyi, vatani uğradığı tezezpüp ve keşmekeşten kurtaracak tedbirler alınmasını tavsiye etmeyi faydalı buldu. O zaman bu işleri ancak saltanat makamı yapabiliirdi. mes'uliyet de doğrudan doğruya hükümdara râci bulunuyordu.

Filhakika İstanbul'a dönüp te Sultan İbrahim tarafından huzura kabul olunduğu gün gördüklerini, işittiklerini birer birer anlattı. Düşmanın Bosnanın bazı yerlerini aldığını söylemekten de çekinmedi. Padişah bunun üzerine: «Ya! Vezirim dedi ki Bosna hududunda bir iki palanga ile kilise aldılar, evvelden kâfirin imiş. Bu senin söylediğim söz ne gûna sözdür. Bu kelâmı lâlamın yanında söyleyebilir misin?» dedi.

Fazlı Paşa işlerin sarayda nasıl ce-

Sadrazam

reyan ettiğinden haberdar olmakla beraber herşeyi olduğu gibi söyleyebilecek, hiç bir şeyden perva etmiyecek bir hilkatte idi. Sultan İbrahim'in sualine tereddüt etmeden:

— «Lâlanın müvacesesinde de söyleyirim.»

Dedi ve mesele de o günlük öyle kaldı.

Sultan İbrahim'in bu sözlerden epiyecanı sıkıldı. Hususile bir çok yerleri düşman alırken Sadrazamın işi pek sudan göstermesi yüreğine işledi. Her iki veziri yüzleştirmek, ve o sayede hakikate muttali olmak fikriyle bir ziyafet tertip ettirdi. Sadrazamla Damat Fazlı Paşayı davet etti. Yemekler yendi, hoşafklar içildi. Sıra söze, sohbet geldi. Tam bu sırada Sultan İbrahim Sadrazamın sözünü kesti Fazlı Paşaya döndü. Kendisine verdiği malûmatı tekrar eylemesini emretti. Fazlı Paşa Rumelinin harabiyetini, küffarın Bosneyi istilâsını tafsilâtle anlattı.

O vakte kadar ortalığı süt liman göstermek, kocaman bir şehri bir köy kadar küçültmek itiyadında olan Sadrazam bu sözlerden fenna halde sıkıldı. Şu kaçamaklı cevabı verdi:

— «Padişahım! Bunlar göz büyüklüğü edip cüz'î umuru kabartıp ortalığa vehim ika etmekle kendulara hayırhah dedirtmek isterler. Serhaddi islâmiyede küffar ile muharebe şimdi olmuş değildir. Kâh galip kâh mağlûp olunagelmıştır. Bosnada olan vezirlerimiz bir iki kale kâfirden aldılar. Küffar cemiyeti ile gelip bir miktar tecâvüz eylemiş. Vafir asker ve biraz ümera ve serasker gönderilip istirdattan sonra ecnebi memalikinî Padişahımın hayır duası ve himmeti berekâtile berbat ederiz ve Rumeline selefenden zi-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Hayatta Gördüklerimiz

Beni ne zaman nikâh edecek?

Kırmızı saçlı, çilli yüzlü bir yahudi kızı, dertli dertli anlatıyor: Üç seneden beri bir Türk genciyle sevişiyormuş.

Hergün, bu hafta nikâh olacağız, gelecek hafta nikâh olacağız diye beklemiş. Nihayet günün birinde öğrenmiş ki, sevgilisi evli. İki de çocuğu var.

Ayrılmıyor. Bu gizli sevgi yine yürüyor. Fakat 6. ay evvel erkeğin karısı işi duyuyor. Ve tabii kıyamet de kopuyor.

Bir tercih teklif edilince erkek evine dönüyor. O taraf sükûn buluyor.

Ama, burada da zavallı kırmızı saçlı yahudi kızı bitmez tükenmez bir üzüntü içinde çırpınmakta.

Bu yetmemiş gibi şimdi de duyuyor ki, sevgilisi dışarı vilâyetlerin birinde bir iş bulmuş karısını çocuklarını alıp gitmiş.

Hâkim son olarak ne istediğini soruyor.

O, gayri şuarî bir halle:

— Beni ne zaman nikâh edecek? dedi.

Muazzez Faik

AK DENİZ KİMİN?

" Tarihi tefrika "

No. 9

YAZAN: KADIRCAN KAFI

Bombe: — Amiral, Lefkoşe Düşmüştür, Türkler Magose Önündedir, Dedi.

Keşilemeden esen rüzgâr az zamanda bir kasırga halini almak üzereydi. Kadırgalardan bir kaç demir taramağa başladılar. Birbirlerinin üstüne düşerek bu daracık ve kayalık limanda parça parça olmaları şüphesizdi. İspanya filosu amiralı Jan Andre Dorya tehlikeyi hemen sezdi ve demir arak denize açıldı. Açıklarda ve yelken üzerinde kalmıya karar verdi. 1560 yılı mayısında altmış gemi ve yirmi bin asker kaybetmek suretile Piayale Paşadan yediği dayanın acısını hâlâ unutamamıştı. O zaman kendi gemisini baştan kara etmiş, sonra karanlıkta bir sandala binerek güçlükle canını kurtarmıştı. Şimdi de ansızın bir limanda sıkıştırılmaktan korkuyordu.

Papa amiralı Kelidonya burnunun arkasına, Venedik amiralı da sahil ile Kakava adasının arasındaki kanala sığındılar.

Kakava adasının en yüksek noktasında Venedik nöbetçileri vardı ve açıkları gözetliyorlardı. Bu sırada uzakta dört gemi görüldü. Gözcüler hemen haber verdiler. Amiral telâş düştü, kendi kendine şöyle düşündü:

— Bunlar Türk donanmasının piştar fırkasıdır. Donanmamızın üç parçaya ayrıldığını anladılar ve birer birer üzerimize çullanarak yok edecekler.

Filo çabucak demir almak için davrandı. Lâkin şaşkınlık çabuk yatıştı. Çünkü bu gemiler Luiçi Bembo kumandasında olarak büyük donanmadan önce Sudadan ayrılan ve Kıbrıs giden keşif filosu idi.

Bembo dosdoğru amiralın gemisine çıktı. Yüzü asıktı. Etrafını sararak havadis soran zabıtlere hiç bir şey söylemeden:

— Aymarlı görmek istiyorum. Nerede?

Dedi.

Yol gösterdiler

Amiral Zanne onu karşıladı. Bembo hemen söze başladı:

— Beni gizli olarak dinlemenizi rica ederim, amiral...

Zanne onu kış kasara altındaki salona aldı, yanındakileri uzaklaştırdı.

Bembo anlattı:

— Amiral, Lefkoşe düşmüştür.

Buna hiç şüphe yoktur. Çünkü serasker Magosa önündedir. Türk atlıları mızraklarının uçlarında kesik başlar olduğu halde kale duvarları etrafında dolaşıyorlar. Bunlar, Kıbrıs valisi Nikolo Dandolo ile başpaz ve diğer ileri gelen şövalyelerin başlarıdır.

Amiral Zanne sararmıştı. Bir kaç dakika dalgın ve üzüntülü durdu. Sonra birdenbire başını kaldırdı:

— Allah onları takdis etsin. Siz hemen geminize dönünüz ve bu uğursuz haberi hiç kimseye söylemeyiniz.

Fırtına dinmiş ve deniz durulmuştu. Venedik filosu demir aldı. Bir kaç saat sonra bütün donanma birleşmiş bulunuyordu. Venedik amiralı dosdoğru papa amiralının gemisine gitti. Biraz sonra Papa amiralının gemisinden büyük harp meclisinin toplantıya çağırıldığını bildiren işaret verildi.

Meclise Mark Antuvan Kolonariyaset ediyordu. Palyano ve Talyakozo dükaşı ve Napoli krallığı başkumandanı olan bu adam otuz beş yaşında idi. Uzun boylu, dazlak kafalı, geniş alınlı, uzun yüzlü, uzun bıyıklı, çok ciddi ve sert yürüyüşlü idi. Kara ve denizde iyi kumanda ederdi. Diplomatı, güzel söz söyledi. Afrika kıyılarındaki harplerle tanınmıştı.

Onun karşısında Jan Andre Dorya oturuyordu. Meşhur Andre Doryanın kardeşinin torunu olan bu adam, otuz bir yaşında bulunuyordu. Kara kuru, çirkin, esmer, uzunca burunlu, kara gözlü olup Afrikalı bir korsanı andırıyordu.

Venedik Amiralı Zanne söz aldı:

— Sonbahar geldi ve fırtınalar başladı. Artık Adiryatige dönmekten başka iş yapamayız. Yolda hep birlikte Mora, Ağriboz ve diğer adaları vururuz. Türk donanmasının Kıbrıs'ta oluşu bu iş için kaçırılmaz bir fırsattır.

İspanya amiralı bunu kabul etmedi:

— Mevsimin fenalaştığı doğrudur. Fakat Türk kıyılarına hücum etmek Venedik hesabına kan dökmek demektir. Biz bunun için gelmedik.

(Arkası var)

yade zamanızda teklif olunmadı ki haraplıklarına biz sebep olalım).

Hakikatten uzak olmakla beraber aynı zamanda riyakârane olan bu sözler üzerine Fazlı Paşa pek ziyade hidetle:

— «Behey Padişahım! Âlemin ahvaline bizzat takayyüt edip tahsili vukuf buyurun. Lâlan irtişa ile âlemi harâba verdi. Hazine yok. Riâyâ ve askerinin hali Allaha kalmıştır. Bu hareketin âkibeti neye münceç olacağını mülâhaza buyur bu makule müdaheneç cendani iltifat buyurmam» dedi.

Sadrâzam Ahmet Paşa bahsi bu ciddi noktadan bırakarak yandan çevirme hareketile hasmını susturmak yoluna saptı. Fazlı Paşanın bu beyanatının hayırhahane olmadığını, maksadının dolayısıyla Sadrâzamlığı ele geçirmek olduğunu sıklımadan ileri sürdü. Böyle bir mukabeleye maruz kalacağını hatırlından geçirmemiş olan Fazlı Paşa vatan kaygusunun dâvet ettiği iftirayı red için düşünmiye başladığı bir sırada Ahmet Paşa tekrar söze koyuldu.

— «Paşa karındaş, dedi, hemen her işidilen cüz'iyatı kerametlü efendimize söyleyip tekdir hâtır etmek makbul değildir. Devleti aliyelerinde ittifak ve ittihat ile çareş görüp Padişahımızın rızayı hümayunlarına lâyik hizmete sâyedelim, eş gidelim». Bu sözlerine, dirayetli veziri Padişahın yanından uzaklaştırmak maksadile «Girit seferine memuriyeti münasip» olduğunu ilâve etmekten de sıklımadı.

Fazlı Paşa işteki gazezin farkında olduğu için bu memuriyeti kabul edemeyeceğini bildirince Sadrâzam, paşanın ne maksat takip ettiği mâzeret dermeyan etmesile sabit olduğunu ileri sürdü. Hemen oradan Fazlı Paşanın hapsine irade alması maksadına da nail oldu. Fazlı Paşa hapishaneden ancak azak muhafazasına gitmeyi kabul etmek suretile yakayı kurtarabildi. Deli Sultan İbrahim ise dönen dolabın farkında olmadan Fazlı Paşanın sözlerini garaz atfile yine zevku sefasına başladı.

Mehmet Zeki

Spor

Bisiklet yarışları Sevrüsefer idaresinin bir müdahalesi üzerine geri kaldı

İstanbul bisiklet heyeti reisliğinden:

Bu sene heyetimiz tarafından tertip edilen bisiklet yarışlarının dördüncüsü olarak 5 nisan 936 tarihinde Mecidiyeköyü - Büyükdere arasında yapılan yarışın, İstanbul belediyesi sevrüsefer müdürlüğü tarafından bisikletçilerin yarış esnasında Maslak yolu üzerinde jandarmalara çevrtilerek bisikletleri üzerinden zorla aşağı indirilmek suretiyle yarışa mâni olunması ve sporcu gençlere karşı sevrüsefer müdürlüğü tarafından gösterilen bu hareket üzerine muhtelif tarihlerde yapılması evvelce ilân edilmiş olan yarışların icrasından şimdilik vaz geçilmiştir.

Toplantılar, Davetler

Adliye memurluğu İmtihanı

İst. Müddeiumumiliğinden :

Münhal memurun için icra kılman imtihana girenlerden ilk imtihanı kazananların isimleri encümen kalemi müddeiumumilik dairesi koridoruna asılmıştır. Kazananların 10 nisan 936 tarihinde müsadif cuma günü saat onda yazıdan ikinci imtihanları yapılabacağından o saatte hazır bulunmaları.

Ekrem Zeki resitali

Aynı 16 ncı perşembe günü saat 18,30 da Viyoloniist Ekrem Zeki Resitali Saray sinemasında verilecektir. Konserde piyanoda Von Ferdi Statzer bulunacaktır.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan: Eyüpte Hacı Ali mahallesinde Hamam sokak 6 numarada iken hâlen ikametgâhi belli olmayan Akseki eski baytarı Ahmet Hamdiye:

Eyüp Sulh Hukuk Mahkemesinin 12-9-935 gün ve 935 - 109 sayılı ilâmî ile hazinesi maliyeye ezgayri masarif yüz on liza borcunun tahsili hakkında 9-3-936 tarihinde dairesimizin 936-562 sayılı dosyası ile yapılan takip üzerine adresinize gönderilen icra emrine karşı mübaşiri tarafından verilen meşruhatta bu adreste bulunmadığınızı anlaşılarak ilân tebligat yapılmasına karar verilmiştir tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında istenen parayı dairesimizin 936 - 562 sayılı dosyasına vermeniz lâzımdır bu müddet içinde borcu ödemez veya temiz veya iadei muhakeme yolu ile ait olduğu mahkemeden icranın geri bırakılmasına dair bir karar getirmeniz zebri icra yapılacağı ve bu müddet içinde mal beyanında bulunmanız lâzım olup bulunmazsanız hapisle tazyik olunacağını ve hilâfi hakikat beyanda bulunursanız hapisle cezalandırılacağınız beyan ve icra emrinin tebliği yerine geçmek üzere keyfiyet ilân olunur. (21949)

Beyoğlu Üçüncü Sulh Hukuk Hakimliğinden : Mahkemenin 936 - 320 numaralı dosyasile Singer Kumpanyası vekili Avukat Kâmil Rakim tarafından Fındıkda Necati Bey sokakında 87 numarada aşçı Şerif Ahmet oğlu Nuri aleyhine açılan 126 buçuk lira alacak davasından dolayı dava edileceği bildirilen davetiyede mezkûr mahalden çıktığı ve halen nerede olduğu bilinmediği cihetle tebligat yapılmadığı bildirilmiş ve davacı vekilinin isteğiyle ve 20 gün fasıla ile ilân tebligat icrasına karar verilmiş mahkemesi 9-5-936 saat 10da bakılacağından işbu gün gelmediği ve tarafından bir vekil göndermediği takdirde giyaben muhakemeye devam olunacağı davetiye tebliğ makamına kaım olmak üzere ilân olunur. (600)

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp
Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü

Son Postanın Tefrikası:

12

Yazan: Osman Cemal

Kırlar, bahçeler, bostalar hep edibane, şairane, âşikane manzara ve maceralarla dolacak; o zaman Hasan da bütün bu kış kâh evdeki odasına kapanarak, kâh büyük mahalle kahvesinin bir köşesine çekilerek sevgilisi, yahut sevgilileri için karalamış olduğu şiirlerini, hikâyelerini, roman kıvrıntılarını yanına alıp buralarda dolaşırken günün birinde asıl sevdiği uzunca boylu, esmerce kıza rastlayacak ve bu sefer ona rastladığı zaman baldırı çıplak bir tulumbacı kılığı ile değil de temiz pâk giyinmiş ve ensesinden saçlarını biraz uzatmış pek genç bir edip, bir şair, bir romancı, bir tiyatro artisti, bir tabii aşıkı şeklinde onunla karşılaşacak ...Onun bu kıyafeti, bu hali, bu tavır ve koltuğundaki bir sürü kitaplar, defterler kızın dikkatini çekecek, kız kendisini yan yan süzerken o, kıza işittirecek tarzda hafif bir:

— Aaaa!

Salverecek, sonra kız ona soracak:

— A.. Siz miydiniz? Birdenbire tanıyamadım da!

Ondan sonra şuna yakın bir konuşma, bir muhabbet başlayacak:

— Elbet te tanıyamazsınız, çünkü gözden irak olan gönülden de irak olmuştum...

— A... A... O nasıl söz, hiç öyle şey olur mu? Emin olun ki siz hâlâ bu masum, çocuk gönlümün en samimî bir köşesindeyiz! Fakat acaba ben de hâlâ sizin o masum gönlünüzün bir köşecğinde saklı mıyım?

Bunun üzerine Hasan ona neler söyleyecek, ne sitemler, serzenişler edecek, sonra sözü bir biçimine getirip kendisine bütün aşka, meşke dair yazmış olduğu şeyleri okuyacak... Hatta sırasını getirebilirse:

— A benim nazlı güvercinim, senin de var mı gamın?

Diye onun saçlarını okşıyacaktır!

O, bu kuruntular içinde tatlı tatlı bocalarken bahar da geldi, dayandı. Artık Hasan için mektep dönüşünde akşamları varsa kırlar, yoksa kırlardı. Buralara bazan yalnız koltuğundaki kitapları, kartları, defterleri ile, bazan da çok sevdiği bir iki arkadaşile çıkıyor; şu ağaçaltı senin, bu subaşı benim, hiç durmadan habire sevdiğini arıyordu. Bazan kendisiyle birlikte akşamları buralara çıkan arkadaşları Hasanın bu halinden bir şeyler sezer gibi oluyordular; fakat işin iç yüzünü bilmedikleri için onun buralarda böyle kimi ve neyi aradığını bir türlü anlayamıyorlardı. Bazan Hasanla birlikte akşamları kırlarda dolaşan arkadaşları oralarda bazan ona yalvarıyorlar; kendisine Manakyan aktörlerinin; güvercin kantosunu söyleyen kadının, sonra resmini daima yanına gezdirdiği canbaz kıznın taklitlerini yaptırıyorlar; kendi yazdığı çocukça şiirleri, hikâyeleri okutturuyorlar; böylelikle bilerek, yahut bilmeyerek Hasana dert ortaklığı ediyorlardı. Fakat ne yazık ki on beş, yirmi gündür Hasan, gerek tek başına, gerek arkadaşlarıyla birlikte buralarda o kadar dolaştığı halde aradığını bir türlü bulamıyordu.

Hasan, aradığını bulamadıkça sıkılıyor, o zaman cebinden asıl sevgilisine çok benziyen canbaz kıznın resmini çıkarıp dakikalarca ona bakıyor; sonra bir kaç güne kadar gelecek olan kurban bayramında canbaz kıza gene çadırında göreceği için yüreği sevinçle tip tip atıyordu.

Bahar, hep böyle tatlı kuruntular, hep boş ümitlerle geçti ve aksi olacak, o, bu kurban bayramında resmini daima koynunda gezdirdiği Ulaahlı canbaz kıznı da göremedi. Çünkü aynı kumpanya bu bayram İstanbulla gelmemişlerdi.

Zavallı Hasan, bahardan yaza gene

aynı kuruntular, aynı ümitlerle girdi. Şimdi artık mektepler de tatil edildiği için Hasan her gün sabahlardan akşamlara kadar sürt Allah kerim boyuna geziyor, tozuyor; kâh şurada, kâh burada boyuna sevdiğini arıyordu.

Fakat şu da var ki Hasanın gönlünü dolduran sevgi, artık yavaş yavaş bir istihale devrine girmeğe yüz tutuyor gibiydi. Canbaz kıza falan filân derken Hasan artık yaz ortalarında önüne gelen sarı, esmer, kumral, penbe, şen, donuk, zayıf, tıknaz, uzun, kısa, bütün kızları sever gibi oluyor ve bunlardan kendisine ne çok gülümseyende tam kararını kalmıya, ilk ve asıl uzunca boylu, esmerce, narın kıza artık çocukluklarındaki ilk bayram hatırasile uyuduğu yere temelli gömmeğe hazırlanıyordu.

Hele kendi mahallelerinde yeni karıştığı ve bütün mahalle çocuklarının üzerine titredikleri torba sakallı, filozof kılıklı ihtiyar adamın koyu, mavi gözlü, açık kumral saçlı ortanca kıza Zaika, haziran sonlarının olgun ekin kokulu akşamlarında ona ne kadar da (kadın - ana) kokulu bir kız görünüyordu. Hem Zaika, Hasanın ilk göz ağrısı olan çocuk sevgilisi, o, uzunca boylu, esmerce, narın kız gibi sonradan kibarlaşmış takımından değildi. Zaika, aynı mahallede oturduğu için delikanlı Hasanın bütün hal ve hareketlerini, bütün girdisini çıktısını tamamen biliyordu. O, Hasanı kaç kere kendi evlerinin arkasındaki ağaçların altında arkadaşlarıyla (birdirbir) (hamam kızdı), (uzun eşek), (pişti) filân oynarken; sonra gene evlerinin karşısındaki geniş çayırda gene yalandan tulumba talimleri ederken, arastıra da canbazlar gibi perende atarken, ayaklarını yukarıya dikip ellerile yerde yürürken görmüştü.

Torba sakallı, filozof kılıklı ihtiyar adamın koyu mavi gözlü, açık kumral saçlı, balık etinde kıza bütün bunları bildiği halde şimdi yolda karşılaştıkça Hasana candan gelme bir gülümsemesi vardı ki işte Hasan bu gülümsemesinin yakında ilk ve asıl sevdiğinin pa-buçlarını dama attıracağından korkmaya başlıyordu.

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Çarşamba

(*)

At Sporlarının Sinirler Üzerine Faydaları

Bu hasta genç bir kadındı. Yirmi dört yaşına gelmiş iki sene evlilik hayatı geçirmiş zevcini bir kaza neticesi kaybetmiş. Ve kederli bir hayata kendini vakfetmiş... Boğazın bir sırtındaki köşkünde münevvi bir ömür geçiriyor. Zaman zaman sinir buhranları baygınlıklar geçiriyor ve bir kaç defa da intihara karar verdiğini anlatıyordu. Bu sinirli hasta baktığı doktorlardan ve aldığı ilaçlardan ve yapılan tavsiyelerden hiç birisinden memnun değil.

— Beni kurtarınız fakat ilaç vermeden kurtarınız diye rica ediyor.

İlaçları ve kendine bakan hekimleri mükemmel olmasına rağmen hastadaki bu derin ruhi yorgunluk ve ümitsizliğe mahkûm ettiği genç hayatını kurtaracak en kuvvetli çarenin at sporu olduğunu düşündüm ve tavsiye ettim. Kadınların iradelerini bir erkek kadar kuvvetlendiren at gezintileri ve bunun verdiği neşe irade ve sinir kuvveti gerideki hatıralarını kederle düşünmesinden uzaklaştırdı.

Açık havada kanı yenileşen adaleleri ve sinirleri sağlanan bu eski hasta şimdi güzel ve kuvvetli bir süvaridir. Sinirleri zayıf hastalarına bu sporu bilhassa tavsiye ederim...

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanımızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Millî Mücadelede Casus Teşkilâtı

Son Postanın Tefrikası 33

8-4-936

Mustafa Sagır, yetiştirilinceye kadar ağırlığınca isterlin yemişti

Mustafa; İngilterede doktor Gilişin (Brayton) da tesis ettiği hususî bir yetimhaneye verilmişti. Aynı zamanda burası, müstemle çocuklarına mahsus çok mükemmel bir mektep... Ancak şu var ki, buradaki çocukların ekserisinin ücretlerini, Brayton kasabası belediye reisi verirdi. Fakat bu para, hiç bir zaman belediye kasasından çıkmazdı. Bazı hayır sahipleri tarafından belediye reisine gönderilir, fakat gönderenler, kendilerini tanıtmazlardı.

Halbuki bu paraları tediyen, Entelijan servisi. Maksat ta, kendine mahsus memur yetiştirmekti... Muhtelif memleketlerden ve müstemlekelerden toplanan zeki çocuklara, burada sıkı bir kontrol altında ilk ve orta tahsiller verilir; sonra da, (Oksford), yahut (Kembriç) darülfünunlarından birine gönderilirdi.

Mustafa Sagır, mektepte az zamanda zekâsı ve çalışkanlığı ile temayüz etmişti. Aynı zamanda başka bir şekilde de mektep müdürünün gözüne girmişti.

Bir gün müdürün odasına girmiş; kapıyı dikkatle kapadıktan sonra, âdeti fısıldar gibi bir sesle:

— Size bir şey soracağım. Hindistan istiklâlinen bahsetmek iyi bir şey midir; fena bir şey midir?..

Demmişti... Müdür, bu sualden maksadı anlyamadığı için, sormak mecburiyetini hissetmişti:

— İstiklâl lehinde mi, aleyhinde mi?..

— Lehinde.

— O halde, çok fena bir şeydir. Sizin bundan kim bahsetti?..

— Bizim Hindlilerden.. Zâfir.

— Bunu haber vermekle, çok akıllıca bir hareket bulundu. Bakınız, şimdi o Zâfir, mektepten kovulacaktır. Eğer bu sözleri siz söyleseydiniz, ve yahut dinleyip te haber vermese idiniz, siz de kovulacaktınız.

— Eğer benim söyledigimi arkadaşlara hissettirmeyeceğinizi vadederseniz, ben size daha mühim şeyler de haber verebilirim.

— Teşekkür ederim. Her mühim haber verdiğiniz şeyde, iyi bir mükâfat göreceksiniz.

Filhakika, Hindli Zâfir, mektepten tahdid edilmişti. Aynı zamanda müdür tarafından Entelijan servisin 4 üncü şube şefine şöyle bir mektup gönderilmişti:

(Himayeniz altında bulunan 76 numaralı, Peşaverli Mustafa, büyük bir zekâ eserini göstermiş; Hindistanlı bir ihtilâlcî namzedini bize ihbar etmiştir. Çocuğun zekâsı inkışafa fevkalâde müsaittir. Tahsil ve terbiyesinin ehemmiyetle takip edilmesi, büyük faydalar temin edecektir.)

Mustafanın tahsil ve terbiyesi, ehemmiyetle takip edilmiştir.

Doktor Gilişin mektebini dört senede ikmal eden Mustafa, (Elbing) kollejinde gönderilmişti. Bu kolleji de muvaffakiyetle bitirdikten sonra 1905 senesinde Oksford Darülfünununa sevkedilmişti...

Ve artık o zaman Mustafa Sagır, tam bir İngiliz delikanlısı haline gelmişti.

★

Mustafa Sagır, bu hale gelinceye kadar, kendi ağırlığınca sterling lirası yemişti. Fakat bu paralar, boşa gitmemişti. Oksforddan şahadetnamesini aldıktan bir ay sonra, haricî nezaretinin (teşkilâtı mahsus) Brosona davet edildiği zaman buranın şefi onu inceden incede tetkik etmiş:

— Mükemmel iş adamı.

Diye iyi bir not vermişti.

Mustafa Sagır, o günden itibaren bu büroya devama başlamıştı. Burada (hususî istihbarat) işlerinde staj görenek mütehasss olacaktı. Staj göreceği şeyler de, şunlardı:

1 — Muhtelif şifrelerle muhabere etmek.. Ve icap ederse, yeni şifreler tanzim eylemek.

2 — Makyajlarla, çehrenin şeklini değiştirmek.

3 — Çehrelerden tabiat ve mizaçları tetkik edebilmek.

4 — Gizli muhabereelerde kullanılan kimya maddelerine cezalar hakkında esaslı malûmat edinmek.

5 — Hususî muallimlerden arapça ve türkçe öğrenmek.

Bilhassa, bu iki lisani iyice öğrenmesi, zarurî ve mecburî idi. Çünkü kendisi (yakın şark) ta istihdam edilecekti.

Mustafa Sagır, bu iki lisani da, oldukça iyi bir surette öğrenmişti. Ve hâttâ, türkçedeki bilgisini tecrübe etmek için birinci Balkan harbinden evvel, ikincisi de, umumi harbe takaddüm eden günlerde İstanbul'a gelmiş; bir hayli malûmat elde etmişti.

Mustafa Sagır, gerek türkçe ve gerek arapçasını, bilhassa umumi harp içinde ilerletmişti. Bu esnada kendisi (Mısır) a gönderilmişti. Bir taraftan (Camii Ezhere) devam etmekle beraber diğer taraftan da muhtelif şekil ve kıyafetlere girerek (Seydi Beşir) deki üsere zabitan karargâhlarına devam etmiş; burada bir çok Türk zabitelerle ahbab olarak türkçesine kuvvet vermişti.

Ve bu sayede çok mühim manevralar çevirmişti. Evvelâ Hindisandaki dostları vasitasile (Hind hilâfet cemiyeti) ne intisap etmişti. Bu cemiyetten getirttiği ufak tefek hediyelerle orada bir kaç zabite muavenet etmişti. Ve bunlara:

(Hind hilâfet cemiyetinin Mısır'daki mümessili, Mustafa Sagır hazretleri tarafından bize maddî yardımlarda ve manevî hizmetlerde bulunuluyor.)

Diye mektuplar yazdırarak İstanbul ve bilhassa Suriye cephesindeki arkadaşlarına göndermişti. Bu suretle ismini her tarafta reklâm ettirmişti.

Bir müddet sonra, Filistin'deki ordu karargâhına (Hindli Nizameddin), çağakelmişti. Elinde Seydi Beşir karargâhındaki esir zabitelerden, Filistin cephesinde ve yahut İstanbul muhtelif askerî müesseselerindeki zabitelere yazılmış bir takım tavsiye mektupları bulunmaktadı. Bu mektupların hemen hepsinde de:

(Buradaki Türk zabitelerine maddî ve manevî yardımlarda bulunan Hind hilâfet cemiyeti mümessili Mustafa Sagır Efendi hazretlerinin hususî kâtipleri olan Nizameddin Efendi, İngilizlerin takibat ve tazyikatına mukavemet edemeyerek oraya ilticade bulunmuş. Hakkında ihtirama lâzımede bulunularak memnun edilmiş, hepimiz için mucibi memnuniyet olacaktır.)

Mealinde yazılar bulunmakta idi.

Nizameddin, gerek Suriyede ve gerek İstanbulda muhit ile ülfet ve ünsiyet eder etmez, Mustafa Sagırdan aldığı talimat mucibince, casusluk işlerine girişmişti.

Filistin ve Suriyede bulunduğu zaman, sahildeki arap ve musevi köylüleri vasıtasile yazdığı mektupların geceleri gizlice sahile yaklaşan İngiliz gemilerine gönderdiği gibi; İstanbulda da İzmirdeki (Etkin son biraderler) in tavassutile İngiliz amiral gemisine muntazaman raporla malûmat vermekte idi.

Mustafa Sagır, bir müddet sonra daha mühim işlere girişmişti. Bir taraftan meşhur casus Lâvrensten, diğer taraftan da istihbarat şeflerinden (miralay Nelson) dan aldığı talimat ve direktif üzerine, Filistin ve Suriye cephesi gerisindeki casus şebekesini idare etmiş; Lâvrensten daha ehemmiyetli muvaffakiyetler elde etmişti.

Umumi harbin son senelerine kadar burada bu suretle çalışan Mustafa Sagır, Entelijan servişçe görülen lüzum üzerine işvereye gönderilmişti. Vazifesi, buradaki Türklerin muhaberatını kontrol etmek ve muhtelif şekil ve kıyafetlerde Türklere hulûl ederik, Osmanlı hükümetinin ahvali dahiliyesi hakkında malûmat elde edilmektidi.

(Arkası var)

Hikâye

Rhys Davies'ten

İç sıkıntısına artık dayanamaz olduğu için Glyn tasarruf sandığından kalan son parasını da çekti bir tazı yavrusu aldı. Bunu düşünmeden, anı bir arzuya kapılarak yapmış, iki yıldır karısı olan Thrush'a da danışmamıştı. Günlerini dolduracak, uğraşılacak, bağlanacak bir şeye ihtiyacı vardı; başka hiç bir şeyi aklına bile getirmek istemedi. Hem her ocağın perişan olup gittiği böyle bir zamanda düşünmeğe ne lüzum vardı?

Bahçe işlerinden bir türlü hoşlanamamıştı; yoksa istese ona da, işsiz kalmış öbür ameleler gibi, tepeciğin üstünde bir parça toprak verilerdi.

Şimdi günler ne uzun, ne uzun ve ne kadar boştu! O yaşta bir delikanlı bütün gün elleri böğründe yaşayamaz ya!

Amma parayı verip te o bal rengi, titrek köpek yavrusunu koltuğu altına almıca Glyn'i bir düşünce sardı. Thrush ne diyecek? Kocasının, sokaklardan avare avare dolaşmaktan duyduğu ezayı anlayacak mı? Şimdi onun bir meşgalesi olacak: Köpeğe bakmak, onu büyütme, kim bilir? belki bir gün yarışlara sokmak... Hem artık o ömründe hiç para kazanmayacak mı? Koltuğu altına başını sokan köpeğe sefkatle baktı. Ne narin, ne mecalsiz hayvancağızdı! Böyle bir can korumak hissi, Glyn'in koltuklarını kabarttı.

İşsiz ameleye tahsis edilen iki katlı, taş binanın bir parçasında oturuyorlardı: Birbirine benziyen yetmiş kapı, ikisi üstte biri altında üçer pencere.. Thrush'un perdeleri kargı beyazdı mutfağın taşları da parıl parıl yanardı. İşsizlere bağlanılan aylıkla yaşamak, bu fakir hayat onun temizlik hevesini henüz söndürmemişti. Fakat ocağa kötü et parçaları vurduğu, tereyağına margarin katmağa mecbur olduğu günler pek sinirleniyordu.

— Thrush, bak sana ne getirdim!
Titrek köpek yavrusu masanın tüylü örtüsü üzerinde birden canlanarak koşmağa başladı.

Thrush (doğduğu gün eve bir ardıc ku-

şu, bir thrush girdiği için babası ona bu ismi takmıştı), önce gözlerini iri iri açıp o sarı hayvana hayretle baktı. Sonra sordu:

— Hediye mi ettiler? Yoksa gene götürcek misin?

— O artık bizim, Thrush, senin ve benim. Bak, ne güzel, ne canlı hayvan! Cı-cim!

Hayvanı, mübalâğalı bir heyecanla okşuyordu. Thrush ihtiyatla:

— Pekâlâ! Pekâlâ! dedi. Haydi hediye diyelim. Allah vere de yemeği hususî bir şey olmasa. Amma pek cılız bir şey, çabuk karnı doyar; ona da şükür...

Sonra daha sertçe bir tavırla:

— Vergisini ne ile vereceksin? diye sordu.

Glyn, âdeti vecdinde:

— Hele bir bak, Thrush, dedi. Şu ufak ayaklara bak. Elini bir sür, tüyleri ipek gibi.

Thrush tekrar sordu:

— Nereden ele geçirdin?

Yüzü yorgun görünmesine rağmen sesinde bir kuvvet, bir sertlik vardı. Arkasına eski ve soluk bir basma uruba giymişti. İki yıl önce, Glyn madendeki işinden çıkarılmadan her salı akşamı (o gün de bir salı idi!) sinemaya giderlerdi; o zaman kadının da bir iki kat güzel elbisesi bulunurdu...

Gitgide artan bir şüphe ile bir kocasına, bir de onun gülünç bir neşe ile okşadığı köpeğe bakıyordu. Bir kere daha sordu:

— Nereden, kimsen aldın?

Nihayet Glyn için aslı anlatmağa mecbur oldu. Fakat söylerken, söylerken o da pişman oldu. Tasarruf sandığından son parasını çekmekle kötü bir iş yapmıştı. Kendisini mazur göstermeğe, affettirmeğe çalıştı. Thrush kızdı, söylenmeğe başladı. Bir budalaya, bir haylazla varmıştı! Sandıktaki parayı bir hastalık falan çıkarsa diye saklıyorlardı! Şimdi işsiz aylığından başka

YENİ EVLİLER

Çeviren: Nurullah Ataç

Bir taraftan ağıyor, bir taraftan da köpeğe hazin hazin bakıyordu. Köpek birden bire gerindi, esnedi, ateşin önündeki paspası kırılıp uyudu. Kadın öfke ile:

— Görürsün, çabucak geberir, dedi. Zaten bir deri, bir kemik; sen de hayvana bakmağı beceremezsin. Ne alık seysin.. İnşallah geberir.

Glyn: «Anlamıyorsun ki! Anlamıyorum ki!» diye şikâyet ediyordu. Onun dediğine bakılırsa kadınlar çabucak yeise kapılır, istikbalî karanlık görüyorlar. Bir gün bu tazının çok para etmeyeceği ne malûm! Hem şimdi kendisinin işi gücü yok, bütün zamanını o yavruya hasredip onu istediği gibi büyütür... Böyle kendini müdafaya çalışırken, karısını memnun eder zannile:

— Köpeğin annenin ismini koyalım, Meg diyelim, dedi (1).

Bu, kadının yeniden küfürler yağdırmasına sebep oldu. Thrush hiddetinden köpeğe bir tekme atıp paspasın üzerinden tâ öbür köşeye fırlattı. Glyn:

— Kadın, dedi, hayvanı rahat bırak, yoksa pişman olursun.

Thrush oturup hınçkara hınçkara ağlamağa başladı. Hayatı çekilmez, ümitsiz bir şey gibi görüyordu. Böyle bir zamanda Glyn'in müsriflik etmesi âdeti bir cına yetti. Kendisi bir yıldanberi bir şapka bile almamıştı...

Glyn hızlı hızlı ışık çalarak yere çömeldi, uzanan yavru ile oynamaya başladı. Thrush, göz yaşları arasından ona bakıyordu. O tatlı tatlı, sefkatle okşamağları gördükçe bir kat daha öfkeleniyordu.

O akşamdan itibaren evin hayatında bir değişiklik, bir yenilik oldu. Glyn ana batiyordu. Thrush'un dudak bükmesine bakmıyarak adını Bal koyduğu köpeğe bakmakla meşguldü. Kadın öfkeli halini bırakmamıştı. Sanki o karı kocayı bir harp havası sarıyordu. Thrush, Glyn'in değişmiş, yeni hayat bulmuş bir adam olduğunu bir türlü anlamak istemiyordu. Oysaki Glyn'in artık hayatta bir gayesi, bir işi, bilhassa istikbal için bir ümidi vardı. Daha neşeli, kendine daha çok güvenen bir adam olmuştu. Artık günlerini sokaklarda sürmek, köşe başlarında çene çalmak, vakti yeisle öldürmeğe çalışmakla geçirmiyordu. Şimdi saatlerce dağlarda dolaşuyordu... Ama bu da, Thrush'un indinde, sokaklarda sürtmekten daha hayırlı değildi. Glyn de herkes gibi biraz toprak istese ne olur? Hiç olmazsa lâhna yetişirir.

Sonra daha sertçe bir tavırla:

— Vergisini ne ile vereceksin? diye sordu.

Glyn, âdeti vecdinde:

— Hele bir bak, Thrush, dedi. Şu ufak ayaklara bak. Elini bir sür, tüyleri ipek gibi.

Thrush tekrar sordu:

— Nereden ele geçirdin?

Yüzü yorgun görünmesine rağmen sesinde bir kuvvet, bir sertlik vardı. Arkasına eski ve soluk bir basma uruba giymişti. İki yıl önce, Glyn madendeki işinden çıkarılmadan her salı akşamı (o gün de bir salı idi!) sinemaya giderlerdi; o zaman kadının da bir iki kat güzel elbisesi bulunurdu...

Gitgide artan bir şüphe ile bir kocasına, bir de onun gülünç bir neşe ile okşadığı köpeğe bakıyordu. Bir kere daha sordu:

— Nereden, kimsen aldın?

Nihayet Glyn için aslı anlatmağa mecbur oldu. Fakat söylerken, söylerken o da pişman oldu. Tasarruf sandığından son parasını çekmekle kötü bir iş yapmıştı. Kendisini mazur göstermeğe, affettirmeğe çalıştı. Thrush kızdı, söylenmeğe başladı. Bir budalaya, bir haylazla varmıştı! Sandıktaki parayı bir hastalık falan çıkarsa diye saklıyorlardı! Şimdi işsiz aylığından başka

Amman, tam kadınca bir cevap verdim — Ama çocuk olmak için sandıktaki parayı çekmezdim.

Bir ay geçti, Bal'ın sıhhati düzelmedi. Hattâ mecalsizliği arttı. Glyn onu dağın tepesine çıkarıp gezdirmeğe karar verdi: Açık hava şüphesiz iyi gelecekti. Bal biraz hoştu ama ertesi gün soğuk aldı. Titriyor, bacakları kesiliyordu. Glyn onu bir battaniyeye sardı, eski bir bira şişesini sıcak su doldurup onu da battaniyenin arasına koydu. Bir iki gün sonra küçük taza ayağa kalktı ama takatsiz bir hali vardı, kuyruğu da sarkıyordu. Thrush:

— Anasından çabuk ayrılmış, dedi. Bob Lewis'in senin parayı almağa pek acelesi varmış!

O hafta içinde bir rivayet çıktı: Vilâyetin tâ öbür ucunda bir antasit madeni amele ahiyormuş. Thrush bunu komşu kadınlardan öğrendi ve kocasına, fırsatı kaçırmaması için ısrar etti. Glyn tereddüt ediyordu ama karısının: «Sen zaten çalışmak istemezsin ki!» diye takazalarından kurtulmak için o da kafileyi karışıp yola çıktı. Gitmezden evvel Bal'a nasıl bakılacağını tenbih etmeği de unutmadı. Thrush sinirli sinirli:

— O köpeğe az mı baktık! dedi. Asıl kötülük bu ya... Peki, peki, yanına sıcak su koymağı unuttum. Sen rahat git.

Glyn'in yolculuğu dört gün sürdü. Karısına bir kart yazıp haberin aslı olmadığını bildirdi.

Geceleri samanlıklarda uyumuştı; eve bir akşam geç vakit, yorgun argın döndü. Fakat böyle boş yere yorulmuş olmağın üzülmüne rağmen, köpeğine iyi bakıldığına, Thrush'u affedecekti. Mutfağa girince karısı ona, teselliyi çalır gibi baktı. Glyn, etrafına bakınarak sordu:

— Bal nerede?

Kadın tahlıkle:

— Hadi, Glyn, dedi, kunduralarını çıkar. Sana balık pişirdim, sıcak sıcak yersin; elma tatlısı da var.

Glyn, Bal'ın her zaman yattığı taraftan gözlerini ayırmıyordu.

— Yatırdın mı? diye sordu.

Thrush biraz tereddütten sonra itiraz etti:

— Senin gittiğinin ertesi akşamı Bal öldü.

Glyn kekeleyerek:

— Şaka etme, kadın, dedi.

Thrush sinirli sinirli:

— Şaka etmiyorum, dedi. Sabahleyin baktım, buz gibi olmuş, kaskatı kesilmiş. Öyle ağladım ki, Glyn evin arkasına, ağacın altına gömdüm.

Glyn bağırdı:

— Öldüyse sen öldürmüşsündür!

— Yorgunluğu, açlığı sesinden belliydi.

Thrush, başı elleri arasında hüğürlü hüğürlü ağlamağa başladı. Zaten böyle itihâm edileceğini biliyordu. Glyn hep böyle şüphe eder, kimseye inanmaz, kısacası kötü bir adamdı. Thrush ne demiş te ona varmıştı! Bir gün mü göstermişti? Annesinin yanına dönmeğe bin kat hayırlıydı. Glyn de bağırmayı bırakmamıştı:

— Sen öldürdün, sen öldürdün. Zaten ikide bir inkisar etmez miydin? Onu bertecceğini söylemez miydin? Beni evden uzaklaştırmak istemen de bunun içinmiş... Anlamıyacak ne vardı? Sen, boğazına kadar kin dolu bir kadınsın.

Yemek yemeden gidip yattı. Bu, Thrush'un içine dokundu; kadın sessiz sessiz düşünmeğe başladı.

Ertesi gün Glyn'in kederli, kaçır gibi bir hali vardı. Karısı konuşmak için hayli gayret etti ama o, evden çıktı ve akşam geç vakit döndü. Yorgun, me'yus görünüyordu, gözünün parlaklığı sönmüştü. Şüphe (Lütfen sayfayı çeviriniz)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Feriköyde: Bilezikçi ve Eşref sokaklarında eski 37 ilâ 47 ve 40 ilâ 48 sayılı (4700) metre ve (26) desimetre murabbar arsann tamamını on dört bin yüz lira muhammen kıymet üzerinden 10/4/936 cuma günü saat 14 de peşin para ve kapalı zarf usulile satılacaktır. İsteklilerin % de yedi buçuk pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırarak hazırlıyacakları müburlü zarfları arttırma saatinden bir saat evveline kadar idaremizde müteşekkil satış komisyonu başkanlığına tevdi eylemeleri.

(F) (1651)

Karaköy cinayetinin içyüzü anlaşıldı

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Bu tatsızlık ta Merzukayı, eski misafirperverliğinden epeydir vazgeçirmiş!

Hüseyin kimdir?

Hüseyin Uzunköprülüdür. Otuz küsur yaşlarındadır. Hatırını hayli saydırmış bir alaturka güreşçidir. Kendisini on senedir ve gayet iyi tanıdığını söyleyen Çoban Mehmet:

— Ben, diyor, Hüseyinin bir fenalığını görmüş değilim. Fakat günün birinde başını derde sokacağı belliydi:

Çünkü vara yoğa hırslanan asabi, kavgaacı bir tabiatı vardı. Hatta vaktiyle, Derviş zade İbrahim'in hizmetinde bulunmuştu. Derviş zade «Belvü» gazinosunu işletirken Hüseyini yanına almıştı. Hüseyin orada, içki içip te para vermekten kaçınan açık göz müşterilerin tedibine memordu. Ve bu işi görürken, hayli ağız burnu dağtırmıştı!

Nasıl tanıştılar?

Hüseyin, eğlenceden hoşlanan bir bekârdır.

Üç sene evvel, bir gün arkadaşları onu, Merzukanın evine götürüyorlar. Hüseyin, evdeki misafir bayanlardan hiç birisine yüz vermiyor, ve ev sahibine göz koyuyor.

Merzuka, genç pehlivanın hislerine mukabele etmekte hiç bir mahzur görmüyor.

O gece başlayan münasebetleri, zaman geçtikçe sıklaşıyor. Ve günün birinde de, tamamen beraber yaşamağa başlıyorlar.

Cinayetinin sebebi nedir?

Merzuka, Hüseyin pehlivana bakmaktadır. Çünkü Hüseyinin, bayramdan bayrama yağlamış, kışbet giyerek ense çekmekten başka bir marifeti yoktur.

Arada sırada Merzukanın gönlünü hoş ederek geçinip gitmektedir.

Onu elinden kaçırmaktan korkmaktadır. Bu yüzden de, insan içine çıkmasına bile razı olmamaktadır:

Bu tedbirinin adını da «kıskaçlık» koymuştur.

Ve bu kıskaçlıktır ki, iki sene evvel başlayan ilk geçimsizliklere sebebiyet vermiştir.

Hüseyinin titizlikleri o hale gelmiştir ki, Merzuka ona yaranmak imkânlarını tamamen kaybetmiştir.

Yemeğin biraz gecikmesi, gömleğin gözden kaçacak kadar küçük bir söküğü biçare kadına bir araba dayağa mal olmağa başlamıştır.

Ve tahammülü tükenen Merzuka, ondan ayrılmaktan başka çare bulamamıştır.

Fakat Hüseyin pehlivan hiç te bu yağlı lokmayı bırakmak niyetinde değildir.

Merzuka, rastgeldiğine dert yanmakta, kurtuluş çareleri dilenmektedir.

Nihayet bir hafta evvel yediği acı bir köteliğin acısıyla evinin kapısını belâli dostuna kapıyor.

Ve polise de baş vuruyor.

Tehdit!

Evin üst katında oturan Topal Emine'nin ifadesine göre, bu hareket, pehlivanı bütün bütün çileden çıkıyor; kapıyı cebindeki anahtarla açıp eve giriyor, metresini arıyor.

Ve Merzuka, muhakkak bir taarruzdan ancak, bir kanape altına gizlenmekle kurtulabiliyor.

Ve onun çıkıp gidişinden sonra, kapısının, Hüseyinde anahtarı bulunan kilidini değiştiriyor.

O günün akşamı, kapıya dayanıp ta, kilidin değiştirildiğini gören Hüseyin pehlivan:

— Karı, diye bağıyor, senin canına okuyayım da aklın başına gelsin!

Ve kenara gizlenip yarım saat bekledikten sonra, kapıyı açtıran bir kiracı kadının peşinden eve tekrar dalmanın yolunu buluyor.

Fakat bütün araştırmalarına rağmen Merzukayı bulamayınca, sunturlu bir küfür savuruyor:

— Eğer, diyor, onu bugün değilse yarın, yarın değilse öbür gün bulup ta gebermezsem, bana da Uzunköprülü Hüseyin demesinler!

Onun bazı eşyalarını da alıp çıkışından sonra, korkudan yüreği ağzına gelen Merzuka, derhal fırlayıp Tarlabasna koşuyor ve «Yurddaş» apartmanında oturan arkadaşları Zekiye'nin yanına sığınıyor! Gece de eve dönmüyor.

Fakat onu evde zanneden Hüseyin, geç vakit yeniden geliyor. Kapıyı açtıramayacağı hesaplıyor. Ve içeri girmek için bir hile buluyor:

Evin arka tarafındaki apartmanın kapısını çalıyor.

— Arayerdeki bahçeye sigara tabakasını düşürdüm. Öte taraftan alınmıyor, müsaade edin de buradan geçeyim! diyor!

Bu müsaadeyi aldıktan sonra da, arka taraftaki alt odanın camını kırıp eve giriyor.

Camdan sonra oda kapısını da kırıyor. Evin altını üstüne getiriyor, ve bittabi Merzukayı ele geçiremeyince, sıvışıp gidiyor: Çünkü çıkardığı gürültünün zabıtaya aksettirildiğini duymuştur.

Ertesi günü Merzukaya bir mektup gönderiyor. Sevgiden bahisle başlayan, ve barış teklif eden bu mektup, müthiş bir tehditle bitmektedir.

Bunu okuyunca, hissikablelvukuu ayakalanan biçare Merzuka, eşyalarını toplayıp başka bir yere göçmekten başka çare bulamıyor.

Ve evden çıkarken, Topal emineye sattığı bir kısım eşyalarının parasını bankaya yatıracağını söylüyor.

Fakat o gün bankadan dönerken meşum bir tesadüf onu Hüseyinle karşı karşıya getiriyor.

Müthiş bir korku onu, Hüseyinin konuşma teklifini kabule mecbur ediyor. Birlikte mahallebiciye giriyorlar.

Ve orada Hüseyin pehlivan, tehditlerini yerine getiriyor!

Cinayetin asıl sebebi nedir?

Cinayetin asıl sebebi de, bayan İhsanın sözlerinden anlaşılmaktadır.

Bayan İhsan, Merzukanın yirmi senelik arkadaşısıdır:

— Ben, diyor, bugün hastaneye gittim: Merzukanın vaziyeti kötü. Kurşunlardan ikisi, başının içindeymiş. Ameliyat için konsültasyon lazım. Ve bu iş yirmi beş liraya mal olmuştur.

Fakat Merzukanın üstünde hemen hemen on parası yok:

— Bankadan çekin! diyorum.

— Olmaz! diyorlar.

— Bir senet verin, ben vereyim! diyorum.

— Senet veremeyiz! diyorlar.

Bu gidikle, koca on bin liralık kadın, yirmi beş lira için canından olacaktı!

Reva midir bu? Halbuki, parmağından çıkarılan yüzüklerden bir tanesini satsalar, İstanbulun bütün hekimlerini başına topalayabilirler!

— Sizce bu cinayetin sebebi nedir?

— (1000) lira...

— (1000) lira mı?

— Tabii yal Hüseyin, Merzukadan (1000) lira istiyordu. Dükkân açacakmış. Halbuki Merzukanın onunla geçinmeğe gönlü yoktu.

• Hüseyin istedi. O vermedi: Sonunda bu iş oldu.

Ama ben ona kaç defa söyledim:

— Merzuka! dedim, başının gözünün sadakası olsun. Ver şu parayı şu herife! Ben iyi görmüyorum bu işin sonunu...

Fakat ha duvara söylemişim ha ona... «Nuh» dedi, «peygamber» demedi bir tür-lü. Ne yapalım?... Sakalım yok ki sözü-müz dinlensin!

Ve ilâve ediyor:

— Hem zaten sayılı hasislerdendi o... Can çekişen dostuna bile bir pul yedirmeyen kadın, Hüseyin gibi düşmanına bin lira verir mi?

Arap birliğine doğru adımlar

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Pakta göre iki Arap devleti, aralarında çıkan hudut meselelerini uzlaşma yolu ile halledecekler, iki memleket üçüncü bir memleketin taarruzunu elbirliğiyle defedecek, asilerin birbirlerine ait memleketlere iltica etmelerine imkân vermeyeceklerdir.

Yemen, Mısır, Suriye devletlerinin de bu ittifakı imza etmeleri bekleniyor.

Bağdat bu hâdiseyi son seneler içinde orta şarkta vuku bulan hâdiselerin en mühimlerinden saymaktadır.

İttifakın imzası Mekke'de sevinçle karşılanmıştır.

Arap birliğini tahakkuk ettirmek yolunda mühim bir adım atıldığı kanaati umumidir.

KONSERVATUVAR

8inci konser

ÖMER REFİK

ALİ SEZİN

8 Nisan 1936' çarşamba saat 21 de

SARAY sinemasında verilecektir.

Cenupta da Taarruz başladı

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

ve bu hususta Milletler Cemiyetine müracaat etmiş bulunuyor.

İmparator muharebede sonuna kadar devam edeceğini göstermek için umumî seferberlik ilân etmiş ve eli silâh tutan her Habeşliyi silâh altına çağırmıştır. Bu emirname davullarla bütün Habeş halkına tebliğ edilmiş bulunuyor.

Bu suretle Habeşistan fevkalâde vahim bir vaziyette bulunduğunu anlatmaktadır.

Bu nokta ile alakadar olan bir mesele de, İtalyan dışişleri müsteşarı Suviçin Adisababa ile Direadvanın bombardıman edilmediğine dair İngiltere sefirine teminat vermesidir. İtalya buna mukabil bu şehirlerde askerî kitlelerin toplanmasını şart koşmuştur.

İngiltere ne diyor?

3 — Üçüncü esas İngiltere dış bakanı mister Edenin dün Avam Kamarasında söylediği şu sözle hülâsa olunabilir:

«Ya 13 ler meseleyi halletmeli, ya hut 18 ler faaliyete geçmelidir!»

On Üçler toplanıyor

13 ler yarın saat 11 de toplanacaklardır. Mister Edenin 13lerden, sulh müzakerelerinden önce muhasematın tatili mevzuu üzerinde konuşmalarını istiyecek ve önümüzdeki pazartesiye veya salıya kadar İtalyaya mühlet verilmesini talep edecektir.

Zecrî tedbirlerle meşgul olan 18lerin haftaya davet olunmaları bekleniyor.

Fransız mahafili 13 ler komitesinin İtalyan zaferleri yüzünden ve büyük devletler arasındaki noktai nazar ihtilâfından dolayı müşkül bir vaziyette kalacağını tahmin etmektedirler. Umumî kanaate göre komitenin asıl mesaisi paskalyadan sonra başlayacaktır.

Habeş meselesi halihazırda bu üç esas üzerinde dönmektedir.

Cephelerde vaziyet

Londra, 7. (A. A.) — Royter bildiriyor: Eritre mem-balarından bildirildiğine göre, cenuba doğru ileri hareketlerine devam etmekte olan muzaffer İtalyan kitleleri, Koramin 20 kilometre ilerisinde Necâşi ordusu bakiyesinin geri çekilişini müdafaa eden Habeş hassa ordusunun bazı kitlelerini mağlûp etmiştir.

Diğer taraftan Habeş mahafillerinin söylediğine göre, imparator, hassa ordusunu yeniden tanzim eylemektedir. Habeşistan mağlûp edilmiş değildir.

Royterin Adisababa muhabiri başka bir telgrafında son muharebeler hakkında Adisababaya gelen tafsilâtı bildirmektedir:

Bu muharebe esnasında imparator, kendi hassa ordusu ile birlikte iki gün uyku yumadan bizzat harbetmiş ve mitralyöz başında mütemediyen ateş etmiştir.

Muharebenin ilk 36 saati zarfında imparator, müdafaaı tanzim ile uğraşarak karargâhı umumiye bulunmuş, fakat bilâhare İtalyanların, silâh, mühimmat ve adet faikiyeti karşısında Habeş ordusunun sıkışmakta olduğunu görür görmez, bir mitralyöz bölüğüyle birlikte cepheye gelmiş ve bizzat çarpışmalara iştirak etmiştir.

İmparator cepheye emirler vermiş, bir çokları zehirli gazdan ıstırap çekmekte olan askerlerini teşvik etmiş ve nihayet şimdilik sevkulceysî bir çekilişin en makul hareket olacağına karar vermiştir.

Hassa ordusunun üçte biri ihtiyatta kalmıştı. İmparator, ordunun bu kısmının bulunduğu yere varmış ve hassa ordusunun öteki iki sülüsünün yeniden tanzimi ile meşgul olmakta bulunmuştur.

Ağır zayıt vermiş olmasına rağmen Habeş hassa ordusunun maneviyatının gayet iyi olduğu bildirilmektedir.

Bir çok zabıt ölmüştür. Fakat hassa

Amerikalılar Avrupada her dakika bir harbin kopmasını bekliyorlar

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Almanya - Fransa harbi

1 — Hitlerin Reni işgal ve tahkim etmesi yüzünden Fransa her lâhza Almanyaya harp ilân ederek bu memleketi yere sermek istediğini duymaktadır. Şimdiye kadar bu harbin kopmamasına sebep İngilterenin Fransayı okşaması ve bir taarruz vukuunda kendisiyle beraber hareket edeceğini söylemesidir. Fransa, İngilterenin yardımından ümit kestiği lâhza bütün menfaatleriyle birlikte Almaya çullanacaktır.

İtalya - İngiltere harbi

2 — İtalyan ordularının Habeşistanda Tana gölü ile etrafını işgal etmeleri ve İtalyayı Sudan ile komşu yapmaları İngiltereyi Sudana asker yığarak ve icabında Tana gölüne doğru yürüyüp menfaatlerini müdafaa etmesine sevk etmektedir. Bu yüzden her dakika bir harp kopması ve bu harbin Avrupaya sirayet etmesi beklenir.

Rus - Japon harbi

3 — Sovyet Rusya ile Japonya arasındaki münasebetlerin gün geçtikçe gerginleşmesi Uzak Şarkın ve Uzak Şark ile Avrupanın sulhunu tehdit etmektedir. Bu yüzden de her lâhza harbin patlak vermesi beklenebilir.

Bu üç mesele dakika başında bütün Avrupayı kana boyayabilir. Buna karşı Amerika hazır olmalı ve müdafaa bakımından dünyanın en kuvvetli devleti olmak için her fedakârlığı göze almalıdır Amerika sulh taraftarıdır. Fakat harp kop tuğu takdirde Amerika hiç bir devletin arakasından sürüklenmemeli ve bütün menfaatlerini korumalıdır.»

Japonyanın verdiği karar

Tokyo 7 (Hususî) — Japonya hükümeti ordunun silâhlanması için gelecek sene sarfolunacak 200 milyon yeni bu sene sarfetmeğe karar vermiştir. Sebep Mançuko - Mogolistan hududu üzerindeki gerginliktir.

Japonyanın Sovyet Rusya ile dış Mogolistan arasındaki mütakabil yardım paktını tanımamağa karar verdiği anlaşılıyor.

ordusu, nihayet geri çekilmesine rağmen düşmana kendisinin zayıflığı kadar zayıf verdiğinden dolayı memnundur.

Roma, 7 (A. A.) — Mareşal Badoglio telgrafla bildiriyor:

Koramin cenubunda İtalyan kitleleri, Kobboya doğru ric'at etmekte olan düşmanı takibe devam etmektedirler.

Eritre kolordusuna mensup bir kol dün son Habeş dümardlarına yetişmiş ve onları dağıtmıştır.

Temizleme ameliyesi devam ediyor, İğtinam olunan malzenie arasında imparatora ait bir radyo makinesi ve bir çok otomobil vardır.

Asmara, 7 (A. A.) — Royter ajansı muhabiri bildiriyor:

Bir İtalyan piştar kolu, imparatora ait olduğu zannedilen siyah bir otomobil iğtinam etmiştir.

İtalyan keşif kolları, şimdi Koramin elli kilometre cenubunda bulunuyorlar.

İtalyanlar Mısır'a teminat veriyorlar

Roma, 7 (A. A.) — Dış bakanlığı müsteşarı Mısır'a gönderdiği bir nota da İtalyan hükümetinin Mısır menfaatine karşı hiç bir harekette bulunmayacağını temin eylemiştir. Bu teminat İtalyanların bir kaç gün evvel İngiliz hükümetine verdiği notanın aynidir.

Burada söylendiğine göre, bu nota Tsana gölü meselesi hakkında bütün suitefahhümleri izale edecek mahiyettedir.

Askerî muharririmizin

mütaleaları

Dün gece, bu satırların yazıldığı saate kadar, (Londra) ile (Adisababa) dan iki telgraf gelmiştir. Bunların her ikisi de mühimdir. (Londra) dan gelmiş olanın ehemmiyeti şuradadır ki bu telgraf Eritre mem-balarına istinat ettiği halde içinde şöyle bir cümle vardır:

«İtalyan ordusu Necâşi ordusunun geri çekilişini müdafaa eden Habeş hassa ordusunun bazı kitlelerini mağlûp etmiştir.»

Bu cümledeki şu üç nokta üzerinde durmak lazımdır:

1 — Necâşi ordusu,

2 — Geri çekiliş.

3 — Hasa ordusunun bazı kitleleri.

Demek oluyor ki:

A) Ortada hâlâ bir Necâşi (ordu-

su) vardır.

B) bu ordu geri çekilmektedir; imha edilmiş veya dağıtılmış değildir.

C) mağlûp edilen kısım, bu ordunun geriye çekilişini himaye eden (ajans «müdafaa eden» diyor. Doğrusu ve askercesi «himaye eden» dir.) Hasa ordusunun (bazı kitleleri) dir.

Binaenaleyh Habeşler Aşiangi gölü civarında muannidane bir müdafaa yaptıktan sonra mağlûp olmuş değildirler; vaziyet şudur:

I) Ya, İtalyanlara (muannidane müdafaa) hissini veren maharetli bir (oyalama müdafaa) yaptıktan sonra, kendi ihtiyarlarıyla, geriye çekilmişlerdir.

II) Yahut da muannidane bir müdafaa yapmışlar, fakat ordularını dağıtmaktan veya imha edilmekten kurtarmağa ve düşmandan sıyrılmaya muvaffak olmuşlar; buna mukabil İtalyanları fazla zayıf vermeğe mecbur eylemişlerdir.

Her iki halde de Habeşlerin muvaffakiyetli bir muharebe yapmış oldukları neticesine varmak lazımdır. Çünkü ortada hâlâ bir Habeş ordusu mevcuttur ve Habeşler için gâye bu orduyu, İtalyanları harpten bezdirinceye kadar, elde bulundurmaktır.

Maamafih biz yukarıdaki iki şıktan birincisini kabul ediyoruz. Çünkü Habeş ordusunun üçte bir kısmı bu muharebeye iştirak etmemiş, ihtiyat olarak elde tutulmuştur. Eğer muannidane bir müdafaa mevzuu bahsolsaydı bu kısmın da muharebeye iştiraki lazımdır. (*)

Şu hale nazaran Habeş ordusu büyük kısmı şimdi daha gerilerde yeni mevziler hazırlamakla meşguldür. Ve imparatorun, yeni mevzilerin hazırlanmasında ve işgalinde bizzat müessir ve âmil olmak üzere, bu kuvvetlerle beraber bulunduğu anlaşılmaktadır.

Habeş ordusunun umduğumuz şekilde muharebe etmiş olduğuna delil eden dün geceki telgrafları da gördükten sonra harbin neticesi hakkındaki kanaatlerimiz biraz daha kuvvetlenmiş bulunmaktadır.

C. D.

(*) Bunun ihtiyat olarak elde tutulup bilâhare büyük bir kısmın çekilişini himaye vazifesiyle artçı olarak kullanıldığı (Adis - ababa) dan gelen telgrafların tetkikinden pek âlâ anlaşılmaktadır.

Hem kendisi ıstırap çekiyor,
Hem de başkalarını üzüyor.

Devasız bir derd mi?
HAYIR BİRKAÇ KAŞE

GRİPİN

ile geçecek şiddetli bir
baş ağrısı

GRİPİN

BÜTÜN İSTIRABLARI DİNDİRİR

Diş, sinir, adale bel ağrılarını, Uşüt-
mekten mütevellit sancı ve sızıları ke-
ser. Grip ve nezleye karşı çok müessirdir

GRİPİN: Radyolin Diş macunu fabrikasının mütehasıs kim-
yagerleri tarafından imal edilmektedir.

Bütün eczanelerde
bulunur.
Fiati 7,5
kuruştur.

KOMOJEN KANZUK

Saçları dökülenlere
Saç eksiri

Saçların dökülmesine ve kepeklen-
mesine mani olur. Saçların kökle-
rini kuvvetlendirir ve besler. Tabii
renklerini bozmadık, lâtif bir rayihası
vardır.

İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu - İstanbul

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:
İstanbulda Bahçekapıda eski Şamlı
handa Yumuk zade Hasan Hüsnüye: Mu-
bayaa bedeli farkından dolayı Milli Mu-
dafaa Vekâletine olan ezgayri masraf 295
lira borcunuzun tahsili hakkında daire-
mizin 935-2814 sayılı dosyası ile yapılan
takip üzerine adresinize gönderilen öde-
me emri üzerine Mübaşir tarafından veri-
len meşruhatta bu adreste bulunmadığınız
anlaşılarak ilânen tebligat yapılmasına
karar verilmiştir tarihi ilândan itibaren bir
ay zarfında istenen parayı dairemizin 935-
2814 sayılı dosyasına vermeniz lâzımdır.
Bu müddet içinde borcu ödemez veya tet-
kik merciinden veya temyiz veya iadei mu-
hakeme yolu ile ait olduğu mahkemeden
icranın geri bırakılmasına dair bir karar
getirmesiniz cebri icra yapılacağı ve bu
müddet içinde mal beyanında bulunmanız
lâzım olup bulunmazsanız hapis ile tazyik
olunacağınız ve hilâfi hakikat beyanda bu-
zunarsanız hapis ile cezalandırılacağınız
beyan ve ödeme emrinin tebliğ yerine geç-
mek üzere keyfiyet ilân olunur. (21948)

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

İdaremi kömür neâliya-
tında kullanılmak üzere, pazar-
lık suretile yetmiş beşer ton-
luk 4 adet yeni mavuna yaptır-
ılacaktır. Taliplerin şartna-
meyi görmek için, 10/4/936
tarihine kadar hergün Levazım
şefliğine müracaatları. (1705)

Taşköprü Sulh Hukuk Hâkimli-
ğinden: Taşköprü'nün Abdal Hasan
köyünden Hacı oğlu Abdullah kızı
Satiyenin aynı köyden Hacı oğlu Ey-
yüp kızı Elife ve Müezzîn oğlu Hasan
ve arkadaşları aleyhine açtığı taksim
davasının icra kılınmakta olan mah-
kemesinde davacı vekili tarafından
mübrez tapu kaydı ve veraset ilâmına
göre hissedarlardan Hacı oğlu Eyyüp
ve müezzîn oğlu İbrahim ve Mehme-
din çok zamandanberi İstanbul'a gi-
derek elyevm ikametgâhlarının meç-
hul bulunduğundan her üçü namına
ilânen tebligat icrasına karar verilmiş
ve müddei davasını tapu kaydı ve
veraset ilâm ile ispat etmekte oldu-
ğundan müddeialehlere giyap
kararının ilânen tebliği talebinde
bulunması üzerine talep veçhile mu-
hakemenin giyaben rüyetine karar
verilerek 18 nisan 936 cumartesi günü
saat onâ talik kılınmış yevmi mez-
kürde Taşköprü sulh hukuk mahke-
mesinde bizzat hazır bulunmaları
veyahut bir vekil göndermeleri bu
merasimi kanuniyeye riavet edilmediği
ve giyap kararına müddei kanuniyesi
içinde bir gûna itirazda bulunmadık-
ları takdirde giyaplarında geçen
bütün muameleleri kabul edilmiş
sayılarak bir daha muhakemeye ka-
bul edilmeyecekleri hakkındaki giyap
kararları muhakeme ilân neticesine
yaptırılmış olduğundan keyfiyet teb-
ligat makamına kaim olmak üzere
ilân olunur.

RADYOLİN

En büyük sergilerde 18 diplo-
ma, 48 madalya kazanmıştır.
"Böyle güzel dişler yalnız

RADYOLİN

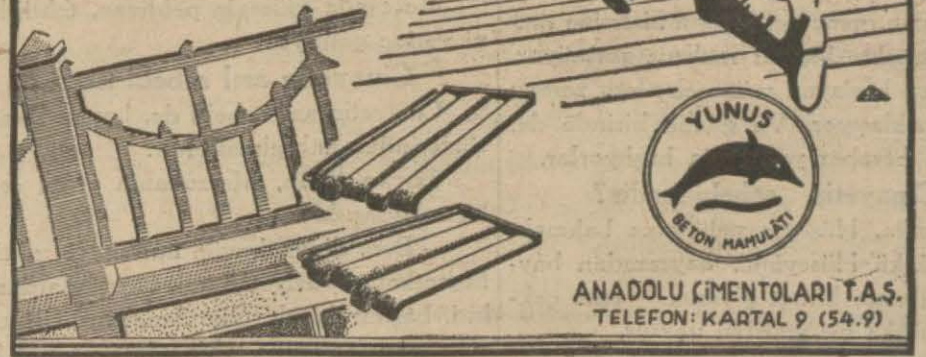
kullanınlar dişleridir.,
Diş tabibleri diyor ki:
"Dişlerin ve ağızın sıhhati
sabah ve akşam günde 2 defa
dişleri temizlemekle kabildir.,

RADYOLİN bilmimya saf kalaylı tüplerdedir.

İnşaatta yenilik

BETON MAMULATI

KİREMITLER-
TEZYİNAT PARMAKLIKLARI-
LEVHALAR ve DİREKLER

ANADOLU CİMENTOLARI T.A.Ş.
TELEFON: KARTAL 9 (54-9)

İHRACAT TACİRLERİNE Mühim ilân

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

25/3/936 tarihli heyeti vekile kararnameyi ahkâmına tevfi-
kan İktisat Vekâletinden Odamıza vaki olan tebligata müsteniden hu-
sasatı atıye ilân olunur.

- 1 - Türkiyeden herhangi bir ecnebi memlekete ihrac olu-
cak mallar için mutlaka menşe şahadetnamesi alınmalıdır,
- 2 - Kararname tarihinden itibaren sevki müteakip hiçbir su-
retle menşe şahadetnameleri verilmeyecektir.
- 3 - Evvelce menşe şahadetnamesi alınmaksızın ihrac edilmiş
mallar için bir defaya mahsus olmak üzere menşe şahadetnamesi
verilebilecektir.

(Fazla izahat için Oda Muamelât şubesine mür-
caat edilmesi.)

Baş Diş
Grip ve
Romatizma
ağrılarını
hemen keser

ASİPİN KENAN

SAĞLIK VERİR

Akay İşletmesi Direktörlüğünden:

Kadıköy - Haydarpaşa - Yalova - Adalar ve Anadolu hatlarına
işliyen vapurların Kahve Ocakları mültezimliği 1/Haziran/936
tarihinden itibaren bir sene müddetle açık arttırma ile ihale
edilecektir.

Arttırma 15/Mayıs/936 Cuma günü Akay Şefler Encümeninde
saat 15 te başlayarak 16 da ihalesi yapılacağından isteklilerin
şartnameyi görmek üzere hergün İşletme Şefliğine ve Arttırma
için % de 57, güvenme parzlarile Encümene gelmeleri. (1691)

BANZOPIRİN kaşeleri HER YERDE 40 KURUŞ
NEPES BORULARINI TEMİZLER. BALGAM SÖKTÜRÜR. ÖKSÜRÜĞÜ HEMEN GİDERİR

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Kadıköyünde Caferaga mahallesinin Muradiye caddesinde 42
No. lı ahşap evin 90/120 payı 1125 ve bitişiginde köşebaşındaki 44,
46 No. lı kârgir ev ile altındaki dükkânın da 90/120 payı 1350 lira
üzerinden bir ay içinde pazarlıkla ayrı ayrı satılacaktır. İsteklilerin
ve şeraitini öğrenmek isteyenlerin 7/5/936 Perşembe günü saat on iki
buçukta yüzde 7,5 pey akçelerile müracaatları. R. (1842)

Gölmarmara Belediyesinden:

Manisa - Akhisar - Gölmarmara yatı mektebi menfaatına 23/Nisan/936
Perşembe günü Marmarada pehlivan güreşi vardır. Başa 100 ortaya 50
ayağa 20 lira diğer bütün güreşçilere bahşişlerden başka kaymetli muh-
telif hediyeler verilecektir. «1787»

POKER PLAY

Satış deposu:
JAK DEKALO ve Şirokeası
İstanbul, Tahtakale Menage Kanca han N. 51

YALNIZ BU
TRAŞ BIÇAĞINI
KULLANIYOR

FİL MARKA Kontr-Plâk tahtası

Türkiyede bir tanedir Fabrikası
Bir çok tecrübeden sonra varmış
Nihayet kusursuz mal çıkarmış
Artık yorma kendini boşuna

Zira Fil markadır yalnız gidebilir hoşuna
Mektup adresi: İstanbul, Katreioğlu han No. 65 Telefon: 22409

Türk Kontr - Plâk Fabrikası

Eyüp - Bahariye No. 1 - 2

25 Mart 936 tarihinden itibaren toptan fiyatlarımız şunlardır:

Cins	B	BB	BBB	C
Beher M 3	T.L. 175	155	135	115

